

ANGLAI PAGAVO KUBIEČIŲ KOVOTOJŲ LAIVĄ

PASAULIO MUSULMONAI KOVOJA PRIEŠ SOVIETŲ S-GOS KOLONIALIZMĄ AZIJOJE

Reikalauja plebiscito Jungtinių Tautų priežiūroje

ŽENEVA. — Pasaulinės musulmonų lygos generalinis sekretorius Dr. Sayd Ramadan pasiuntė Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui U Thantui memorandumą praversti plebiscitą tarp 50 milijonų musulmonų, gyvenančių SSSR kolonijose Azijoje. Pasaulio musulmonų lygos būstinė yra Mekoj, Saudi Arabijoje.

Dr. Ramadan atkreipė pasaulio dėmesį į Stalino konstituciją, kurios tebesilaiko ir Chruščevas. Joje yra "garantuota" teisė respublikoms išstoti iš Sovietų Sąjungos, jei jos to nori. "Tegu musulmoniškųjų respublikų gyventojai nori paaiškėja iš laisvų plebiscitų, prižiūrint Jungtinėms Tautoms. Ir jei pasirodytų, kad daugumos noras yra atsiskirti, tegu Chruščevas išpildo savo pasižadėjimą", rašoma musulmonų lygos memorandume.

Musulmonai turi draugų

Pasaulinė musulmonų lyga, judindama savo tikėjimo brolių išlaisvinimą iš komunistinio kolonializmo, pabrėžia, kad ji tuo nemano pasidaryti Vakarų bloko šaltojo karo įnagių. Vakarų, tariamas laisvojo pasaulio blokas, yra silpnas Jungtinėse Tautose; galėtų musulmonų reikalui daugiau pakenkti, negu padėti. Musulmonai savo draugais laiko Azijos, Afrikos neutraliąsias valstybes, kurios tuo tarpu rūpinasi tik Europos kolonializmo likvidavimu Afrikoje.

Kai tas bus padaryta, Jungtinėse Tautose gali kilti sąjūdis už Azijos respublikų išlaisvinimą iš Kremliaus kolonialinės valdžios greičiau negu Rytų Europos respublikų.

Vakarai patenkinti musulmonais

Vakarų valstybės, kurios pačios bijo reikalauti Sovietų kolonializmo įtraukimo į JT darbotvarkę, džiaugiasi nors musulmonų lygos žygiu. Dalyką išjudinus, prie jų galėtų prisidėti krikščionys, paskui žydai — reikalauti religinės laisvės savo tikėjimo broliams Sovietų Sąjungoje, kartu svajojant ir apie politinę, tautinę nepriklausomybę.

Musulmonų memorandume įrodoma, kokia kova prieš jų religiją Rusijos komunistai veda nuo pat 1917 metų. Egiptas, Irakas, Sirija ir kitos arabų bei musulmonų tautos, užvedusios nuožmią kovą su savo komunistais, gali netolimoj ateity susitvirtinti kovą Jungtinėse Tautose už savo tikėjimo brolių laisvę Rusijos Azijoje.

Reikalauja laisvo apsisprendimo

Iš Paryžiaus pranešama, kad prieš metus Vakarų Europos ir Afrikos parlamentarų įkurta Sąjunga kovoti už tautų laisvo apsisprendimo teises, neseniai paskelbė nutarimą, kuriuo pabrėžtas reikalas šias teises siekti pasaulyje įgyvendinti taikingomis priemonėmis. Sąjunga ypatingai nurodė į laisvo apsisprendimo teisių vykdymą vidurio ir rytų Europoje.

Ilgiau užsitęsiant neteisėtumo reiškiniams, jau tenka susidurti su nuolatine įvairių konfliktų priežastimi. Minėtoji Sąjunga savo pirmuosius viešuosius posėdžius turėjo š. m. kovo 23-24 d. Paryžiuje. (E)

IS VISO PASAULIO

Paleido kardinolo sekretorių

BUDAPESTAS. — Laikantis naujos amnestijos, iš kalėjimo buvo paleistas kardinolo Mindczeny sekretorius Egon Tursany ir 12 katalikų kūrinių, nuvestų iki 12 metų. Paleido ir šiuos antikomunistinės revoliucijos vadus: Sandor Bali, Budapešto darbininkų tarybos sekretorių, Sandor Racz, Budapešto darbininkų revoliucinės tarybos pirmininką ir Gyula Obersovszky, buvusį dienraščio redaktorių.

Minia sukapojo policininką

NAIROBIS, Kenija. — Karvinga mažuma — somaliečiai sukapojo vietinį (juoda) policininką Wajir miestely. Kitas policininkas buvo žiauriai subadytas, bet tikimasi jo gyvastį išgelbėti. Kenijos somaliečiai nori prisijungti prie Somalijos. Britams atsisakius užleisti dalį Kenijos, Somalija nutraukė su Londonu diplomatinis santykius.

De Gaulle-Kennedžio susitikimas

CANNES, Prancūzija. — Praeitą savaitgalį buvo suvažiavę Vakarų Europos politikai; finansininkai, strategai svarstė vienybės sustiprinimą Vakarų Europos ekonominę bendruomenę. Pirmininkaujant Olandijos karalienės vyrui princui Bernhardui, buvo pareikštas pageidavimas, kad De Gaulle ir Kennedy nieko nebedelsiant susitiktų spresti savitarpinių nesutarimų pašalinimą.

Baltoji mirties Tiroly

INNSBRUCKAS, Austrija. — Nuo Alpių riedas sniegas palaidojo du austrų ir 7 vokiečių slinkus, Kitoj vietoj buvo rasti du žuvę sportininkai. Vien tik Austrų Alpe šią žiemą buvo mirtinai užversti kalnų sniego 34 žmonės.

Neapsigina nuo komunistų

SAIGONAS, Pietų Vietnamas. — Komunistų partizanai užpuolė iš pasalų vyriausybės milicininkų kuopa Phan Thiet laukinėj vietovėj, 95 mylias į šiaurę nuo Saigono. Jie nužudė 28 milicininkus, jų tarpe du karininkus, 18 sužeidė. Užpuolikai atėmė 5 radijo siųstuvus, 3 kulkosvaidžius, 9 automatinius šautuvus ir daug šaudmenų.

— Didž. Britanijos lietuvių suvažiavimas. Kovo 23-25 d. Londone įvykusiame Didž. Britanijos Liet. S-gos suvažiavime, į DBLS Valdybą ir Liet. Namų B-vę direktoriais išrinkti S. Nenortas, J. Vilčinskas, A. Prancėnas, P. Mašalaitis, Z. Jūras, V. Strimas ir J. Lūza. Kaip ir praėjusiais metais, DBLS-gos pirmininku lieka J. Vilčinskas ir Liet. Namų B-vės direktoriumi — S. Nenortas. (E)

St. Vincent's našlaičių prieglaudos įnamiai sulauko judėjimą labai judrioje Michigan gatvėje, Čikagoje. Tokia procesija pasikartoja beveik kasdien, kai yra gražus oras.

GVATEMALA - GEROSE RANKOSE, SAKO NUVERSTASIS PREZIDENTAS YDIGORAS

Naujoji kariškių valdžia laukia JAV pripažinimo

GVATEMALOS MIESTAS. — Nuverstasis Gvatemalos prezidentas Miguel Ydigoras Fuentes pasiekė lėktuvu Nikaragvos sostinę, kur jis labai gražiai atsiliepė apie savo "priešus". Jis pasakė, kad Gvatemalos respublika yra geroje rankose, gal geresnė, negu kad buvo.

Jo pareiškimas, draugiškas pulkininkui Peraltai, buvusiam jo gynybos ministru, rodo, kad Ydigoras bus pasitraukęs geruoju, įsitikinęs, jog jam, kaip konstituciskai rinktam prezidentui, netaip patogiu suspenduoti konstituciją, kad galėtų pastoti kelią komunistams į valdžią.

JAV nepatogioji padėtis

Gvatemalos revoliucinis prezidentas Enrique Peralta pirmadienį sudarė naują vyriausybę ir laukia, kada ją pripažins Jungtinės Valstybės. Washingtonui susidaryti naują nemalonumų. Ankščiau ar vėliau Peraltos valdžiai reikės pripažinti, bet geriau vėliau, kad komunistai, fidelistai ir kitokie JAV priešai neturėtų pagrindo šūkauoti apie "JAV palankumą diktatoriams".

Atlikus formalų naujos valdžios pripažinimą, prasidės Washingtono kitas galvosūkis — kiek duoti Gvatemalai ekonominių paramos, ar aplamai ją duoti, jei ją valdys demokratijos priešai, kad ir aiškūs antikomunistai.

Spauda reklamuoja J. Averalo

Pavojingiausia figūra ekspresidentui Ydigorui, o dabar pulkininkui Peraltai, yra buvęs prezidentas 1945-50 metais Juan Jose Arealo. Jis šeštadienį slapta atvyko iš Meksikos, kur gyvena kaip politinis emigrantas. Jis pranešė apie tai Gvatemalos miesto laikraščiams ir po to pasislėpė.

Gana daug JAV laikraščių rašo, kad prokomunistas Arealo laimėtų rinkimus šį rudenį, jei būtų jo kandidatūra legalizuota. Būdamas Meksikoj, Arealo kalbėdavo, kad jis atskris į Gvatemalą, lydymas 60 Amerikos korespondentų. Amerikos korespondentai nutiekė pasaulio opiniją savo laiku Fidel Castro "demokratiškai kovai" prieš Batistą. Arealo norėtų, kad ameri-

kiečiai tokį patarnavimą ir jam padarytų.

Bet Gvatemalos armija yra nusistačiusi jį pagauti, atiduoti teismui už pulk. Aranos, buvusio armijos štabo viršininko nužudymą 1949 m. Jei valdžia jo ir nepagaus, tai bent sukliudys jam kandidatuoti į prezidentus.

CASTRO PRIEŠAI PULDINĖSIĄ KUBĄ, SOVIETŲ LAIVUS IŠ BAZĖS MEKSIKOJ

Abiejų partijų vadai pritaria prezidento Kennedžio nusistatymui — neleisti pabėgėliams provokuoti karo

MIAMI. — Anglai buvo pirmieji sąjungininkai, kurie atėjo į pagalbą Amerikai, įgyvendinti "atvirksčią Kubos blokadą", t. y., sudrausti kubiečių pabėgėlių kovos grupes, kad jos nebepuldintų Kubos pakraščiu, ypač Sovietų prekinį laivą.

Valstybės departamentas pirmadienį patvirtino, kad sekmadienio vakarą anglai pagavo tarp Bahamų salelių kubiečių laivą su 17 ginkluotų vyrų, plaukiančių į Kubos pakraščius. Spaudos žiniomis, kubiečių laisvės kovotojų laivą pastebėjo JAV laivyno žvalgybos lėktuvas ir painformavo britus. Šie nukreipė į nurodytą vietą savo sargyblai "Londonderry", kuris kubiečius areštavo. Dar neaišku, ar juos atiduos Amerikai, ar palaikys britų nelaisvę.

Amerikos žvalgybos lėktuvas netoliese užtikro ir kitą kubiečių kovotojų laivą. Kadangi britų karo laivas negalėjo iškart pribūti į abi vietas, šiam laivui pavvyko pasprukti.

Turės įsiterpti ir Meksika

Kubiečių laisvės kovotojų organizacija pirmadienį paskelbė Miami mieste pareiškimą, kad jų kovotojai organizuos žygįs į Kubos pakraščius, puldinės komunistų laivus, plaukiančius į Kubą ar iš Kubos, nežiūrint JAV pastangų tokius žygius sustabdyti.

Jie savo žygius organizuosią iš kokios tai slaptos bazės Meksikoj. Amerikos teritorija nei amerikiečiai nebus šioms žygiams naudojami. Nors Meksika, kaip Yukatano pusiasalio džiunglėti pakraščiai yra sunkiai apsaugomi, bet neatrodo, kad Meksikos valdžia nesurastų ir nelikviduotų kubiečių kovotojų bazės, jei tik panorės.

"Anti-Monroe doktrina"

Vienas kubiečių pabėgėlių vadų, Dr. Luis Aguero, pasmerkė JAV naująjį potvarkį prieš kubiečius ir pavadino jį "Anti-Monroe" doktrina. Esą Amerika šokusi ginti Sovietų strategine pozicijas Kuboje.

Kiaulių įlankos invazijos veterano organizacijos pirmininkas Dagoverto Darias pasakė: "Atrodo, kad mes Amerikoj esame budriau sekami, negu tie, kurie yra Kuboje. Įsakymas kubiečių vadams neišvykti iš savo vietų Dade apskrity padarė iš mūsų didesnius Amerikos valdžios priešus negu Kubos komunistų, prieš kuriuos mes esame nusistatę kariauti".

Kitas kubiečių vadų, kuris prašė neskelbti pavardės, pasakė: "Tai buvo paskutinis šaudas. Dabar — nei invazijos, nei egzilinės vyriausybės, nei darbų, ir štai — jokių tolesnių puo- limų".

Sen. Dirksen pritaria

Prezidento potvarkiams prieš kubiečius pritarė ne vien demokratų vadai kongrese, bet ir respublikonų. Senatorius Dirksen irgi yra nuomonės, kad kubiečiai savo žygiais gali įpajinti Ameriką į karą.

Senatorius Morse (d. Ore.), vadovaujans senato užsienio reikalų komiteto Lotynų Amerikos skyriui, priminė kubiečiams, kad daugis iš jų neturi nei leidimo apsigyventi Amerikoj, bet ne-

New Yorke pasibaigė dienraščių streikas

NEW YORKAS. — Pirmadienį pasirodė po 114 dienų aštuoni didieji dienraščiai, kurių keturius sustabdė linotipininkų-tipografų streikas, o kiti keturi užsidarė iš solidarumo.

Paskutinė kliūtis buvo mažos cinkografų unijės streikas, kada su linotipininkais ir kitais spaustuvių darbininkais, amatininkais jau buvo susitarta. Patalininkai sekmadienio vakarą ir šią klūtį, lyg paspaudžius mygtuką, užvirė spaustuvėse darbas.

Išaušus pirmadieniui, pasirodė Herald Tribune su užrašu per visą pirmąjį puslapį: "Koks gražus rytas!" Kitas dienraštis, Daily News, turįs 2 mil. tiražą, pasiskelbino tokią didžiąją antraštę: "Mes turime jums naujienų!"

Dienraščiai, kartu sudėjus, per dieną išspausdina 5,700,000 egzempliorių. Iš darbo turėjo pasitraukti dėl streiko apie 20,000 žmonių. Prekybos ir pramonės sąjungos apskaičiavimu, streikas davė miestui \$250 mil. nuostolių. Kiti nuostoliai skaičiuoja iki \$450 mil., kas būtų po \$4 mil. per dieną.

Sovietai sušaudė du policininkus

Jiedu mirtinai primušė komjaunimo sekretorių

MASKVA. — Sovietų spauda didžiuojasi "socialistiniu teisingumu", pagal kurį buvo nuteisti mirties bausme du policininkai už žiaurų elgesį su areštuotu piliečiu.

Policininkų auka nebuvo eilinis pilietis, o Krasnodaro komunistų jaunimo sekretorius Juri Mazur. Jis su būriu draugų ėjo per miestą, gerai įsigėrė ir dainuodami gruodžio 30 naktį iš kokio tai Naujų metų parengimo.

"Komsomolskaja Pravda" rašo, kad policininkai griebė Mazurą, nežiūrint draugų prašymo jį paleisti, ir prisipažinimo, kad jie netinkamai elgėsi gatvėje. "Mazuras ne tik buvo nelegaliai areštuotas, bet ir brutališkai sumuštas. Kai kitą dieną jį nugabeno iš nuovados į ligoninę, gydytojai nebegalėjo jo gyvasties išgelbėti".

Vienas iš nuteistųjų policininkų buvo vyresnysis leitenantas. Kiti du policijos pareigūnai — vienas iš jų pulkininko leitenanto laipsnio, buvo nuteisti kalėti 12 ir 15 metų.

nori respektuoti šios šalies įstatymų.

Jiems buvo priminta, kad už imigracijos įstaigų įsakymų neklusymą, pav., už išsikėlimą be leidimo į kitą vietą, jie gali būti baudžiami metais kalėjimo ir \$5,000 pinigais.

KATALANIEČIAI SIEKIA LAISVĖS

Barcelona, Katalunija. — Bendrai paėmus ispanai yra gana draugiškai nusiteikę amerikiečiams, bet katalaniečiai yra dar draugiškesni. Kai nuosirdžiau išsikalbė su katalaniečiu, tai tuojau pamatai, kad visus žmones, išskyrus ispanus, jie skaito savo broliais.

— Tai kodėl Jūs ispanų nemėgstate? — paklausiau su manim kavinėje visą vakarą prasėdėjusį ir pagyvenusį katalaniečių. Užklaustasis lūpas nusišluostė, apsidairė, gerai pasižiūrėjo į greta sėdinčius tris ispanus ir tarė:

— Todėl, kad mes juos labai gerai pažįstame...

Tai labai gėdus atsakymas, kuris labai daug ir mažai pasako. Pasako tiek, kad jau žinau, jog jis kuo nors nepatenkintas. Bet pasakyta tiek mažai, kad ir teisman nevedus už tokį tvirtinimą negalėsi bausti. Toliau išsikalbėjus paaiškėjo, kad katalaniečiai yra ne tik draugiški, bet ir vieningi. Jeigu kavinėje prie staliukų kalba katalaniečiai, tai visi laisvai kalba, bet jeigu bent prie vieno staliuko susėdusieji kalba "kastiliečių" (ispanus katalaniečiai vadina kastiliečiais, kilusiais iš Kastilijos), tai katalaniečiai labai atsargūs.

Kai greta kavą gėrusieji trys vyrai išėjo iš kavinės, tai tada aš jau paklausiau, kokios yra ispanų ypatybės, jeigu jūs juos taip gerai pažįstate. Jis dar kartą apsidairė, o vėliau man tarė:

— Tai tinginiai, melagiai, sukčiai, pasipūtėliai, atgruburankiai, moterų išnaudotojai ir vagys...

— Tai labai dideli kaltiniai, — pasakiau jam. — Jei-

gu tai būtų teisybė, tai būtų labai baisus dalykas.

— Tai šventa teisybė, — man atkirto katalaniečiai. Prisiėmė Dievu ir Nekaltai Prasiėdėjusia Montserato Panele, jog tai teisybė. Tik žiūrėk, Barcelona pilna ispanų, bet nei vienas produktingo darbo nedirba. Jie sulinde į kareivines, policiją ir falangę. Kiekvienoje Katalanijos provincijoje laiko po 20,000 kareivių. Mes dirbame, mes juos maitiname, mes juos šeriamo, o jie mus išnaudoja. Katalaniečių kalba yra dar senesnė, negu ispanų kalba; katalaniečių literatūra gražesnė, negu ispanų literatūra, ir senesnė. Katalaniečių kalba tokia graži ir gera kaip ir ispanų, o kodėl jie neleidžia mums vartoti katalaniečių kalbos, o bando primesti ispanų kalbą? Kodėl jie iki šio mėto neleidžia katalaniečių kalba leisti laikraščių, kodėl neleidžia mums savo kalba spausdinti knygų, kodėl neleidžia net išspausdinti katalanietiško žodyno, kuriuo jie iki šio mėto neleidžia katalaniečių kalba leisti laikraščių, kodėl neleidžia mums savo kalba spausdinti knygų, kodėl neleidžia net išspausdinti katalanietiško žodyno, kuriuo jie iki šio mėto neleidžia katalaniečių kalba leisti laikraščių, kodėl neleidžia mums savo kalba spausdinti knygų, kodėl neleidžia net išspausdinti katalanietiško žodyno?

Ispanijos respublika, žinodama katalaniečių aspiracijas, davė Katalanijai plačią autonomiją. Ispanai tvarkė finansų ir užsienio reikalus, bet visus savivaldybės reikalus tvarkė patys katalaniečiai. Jie turėjo savo savivaldybes, turėjo savo policiją, turėjo savo ekonomines organizacijas, ir turėjo savo prezidentą. Pirmasis Katalanijos prezidentas buvo pulk. Macija, o paskutinis prezidentas buvo Luis Campanys. Civiliniam karui pasi-

baigus, prancūzų Lavalis suėmė prezidentą Campanys, sukaustė jį ir atidavė ispanų policijai. Petainas pasakė, kad ispanai buvo prižadėję respektuoti Katalanijos prezidentą gyvybę, bet nespėjo jį atgabenti į Ispaniją, tuojau jam buvo suruoštas karo teismas ir jis buvo sušaudytas. Kiek katalaniečių karo pabaigoje buvo sušaudyta, kiek iš jų turtų atimta — plaukai ant galvos stojasi.

Kiek man tas katalanietis pripasakojo apie įvairius ispanų ir katalaniečių santykius, tai man ir suprasti sunku. Man tik po to pasikalbėjimo paaiškėjo, kodėl iki šio mėto Ispanijoje uždrausta politinėms partijoms veikti, kodėl ten įvesta labai žiauri spaudos cenzūra, kodėl iki šio mėto diktatorius Franko nepaskelbia amnestijos civilinio karo kalinėjams, kodėl katalaniečiams neleidžia laisvai vartoti savo kalbos. Ką iš jo girdėjau — iš laikraščių neišskaitysi.

Pačioje Barcelonoje mačiau visą eilę įdomių dalykų. Uostas labai gražus. Didžiausi laivai gali jį įplaukti ir iškrauti savo prekes. Pajūryje yra gražus bulvaras, kuriame pastatytas didelis paminklas Kristoforui Kolumbui. Katalaniečiai sako, kad Kolumbai buvo Katalanijos žydai. Jie ten šimtmečius gyveno, žemę dirbė ir besivertę prekyba. Kai ispanai pradėjo persekioti kitatikius, tai Kolumbo šeimos nariai buvo priversti bėgti iš Ispanijos, perkrikštaitis jie nenorėjo būti. Kolumbo tėvai kalbėjo katalaniškai. Pats Kolumbas yra baigęs tais laikais garsią katalaniečių jūros mokyklą, buvusią Maliorikos saloje, Palmos miestelyje.

Buvome nuvežti prie Sagrada Familia bažnyčios, kurią suplanavo didelis architektas katalanietis Gaudi. Tos bažnyčios yra pastatyti likę keturi dideli bokštai ir vienas altorius. Šią bažnyčią jau stato virš 50 metų, bet dar nei pusė nepastatyta. Architektas Gaudi jau seniai miręs, bet palikti geri jo planai. Statyba tęsiama, bet prie jos dirba tik keturi mūrininkai. Statybos darbas eina senomis priemonėmis, "ristavonės" daromos mediniais stulpais. Mūrininkams daugiau laiko reikia pasiruošimams praleisti, negu mūryti. Viskas daroma aukomis... Patys ispanai tvirtina, kad teks dar bent 50 metų ją statyti. Kiti sako, kad jos niekad nepastatys. Trečiai ji visai nesitūpiną.

Barcelonai pagrindai padėti prieš tris tūkstančius metų. Pirmiausia čia gyveno finikiečiai. Vėliau ilgus metus buvo sistūprinė romėnai, kelis šimtus metų kraštą valdė patys katalaniečiai, o vėliau juos pavergė ispanai. Dabar katalaniečiai galvoja, kokių būdu atsikratyti pavergėjų ispanų.

Vladas Rasčiauskas (Bus daugiau)

Lietuvos paviljono rėmėjai

Pagrindas Lietuvos Paviljonui Chicago Tarptautinėje Prekybos Parodoje jau beveik padėtas. Vietą jam apmoka Lietuvos Tautpomo ir Skolinimo Bendrovės. Padėka ir pagarba joms. Sarašas bus paskelbtas neužilgo. Jį ruošia Teisėjas Alfonsas F. Wells.

Informacijinį leidinį žada parūpinti Amerikos Lietuvių Taryba.

Paviljono įrengimui ir aprūpinimui reikės apie \$1,000. Yra žinių, kad tam tikslui \$100 paskyrė Lietuvos Gydytojų Draugija. Auksas iš kitur laukiamas.

PRIETELIAU, GERIAUSIA DOVANA SAVO DRAUGAMS — UŽSAKYTI "NAUJIENAS"

Nesutarimai darbo pradžioje

Dar nespėjusi susiorganizuoti naujai steigiamą lietuvių pensininkų sąjungą jau nesustaria. Vietoj ieškoti būdų bendram darbui, išrinktieji bando primesti savo valią.

Kovo 23 d., tuojau po pirmo didesnio susirinkimo, toje pačioje salėje įvyko pensininkų valdybos posėdis. Pirmininkas Povilas Dirkis įsėdėjo sau į galvą, kad be jo žinios niekas negali pensininkų reikalais rašinėti spaudoje. Jis turįs nurodyti ne tik ką rašyti, bet ir kur rašyti.

Pirmininkas ir sekretorius, faktų nepatikrinę, minėtame posėdyje užsipuolė sąjungos vicepirmininką A. Čepulį ir pareikalavę, kad jis atsistatydintų. Ponas Čepulis pareiškė, kad jis yra pasiryžęs ginti pensininkų reikalus, ir kad jis dirbs su džentelmenais... Taip jis galvojo susirinkime. Bet kai grįžo namo ir dar kartą pergalvojo visą valdybos posėdžio eigą, tai nutarė pasitraukti. Jis pasiuntė pirmininkui Dirkiui atsistatydinimo pareiškimą.

Kur nueisime? Lietuvoje to-

siąs jį atšaukti, bet ne ponams Dirkiui ir Linkui.

Be to, Čepulis pareiškė, kad jis nesutinkąs su pirmininko noru kontroliuoti, kas ir ką gali rašyti apie pensininkus. Niekas pirmininkui tokių teisių nedavęs, susirinkimas tokiu nutarimu nepadaręs. Gyvename laisvame krašte. Kiekvienas turime teisę pareikšti savo nuomonę. Blogas nuomones galime kritikuoti ir nurodyti klaidas. Bet neturime teisės savo nariams užčiaupti burnas. Niekas neturi teisės valdybos nariui užčiaupti burnos.

Diskusijos gana ilgai tęsėsi. Pradžioje jos dar buvo vedamos tinkamoje aukštumoje, bet vėliau perėjo į asmeniškų puolimus. Čepulis pareiškė, kad jis yra pasiryžęs ginti pensininkų reikalus, ir kad jis dirbs su džentelmenais... Taip jis galvojo susirinkime. Bet kai grįžo namo ir dar kartą pergalvojo visą valdybos posėdžio eigą, tai nutarė pasitraukti. Jis pasiuntė pirmininkui Dirkiui atsistatydinimo pareiškimą.

Kur nueisime? Lietuvoje to-

Pensininkų miestas

Penkių minučių važiavimo atstume nuo Long Beach (Calif.) yra Seal Beach, kurio plotas sudaro 541 akrą. Jis apsuptas penkių pėdų mūriniu tvora ar siena. Įeiti ar įvažiuoti galima tik pro vartus, prie kurių yra sargas. Vadinasi, kai kurie svečiai čia nėra pageidaujami.

Tame aptvertame plote yra 562 vienaukščiai namai, nudažyti šviesiomis spalvomis. Gyventojų priskaitoma apie 3,500. Kaip apskaičiuojama, tame plote galėtų gyventi maždaug 12,000 žmonių.

Yra ligoninė, kurią aptarnauja 7 gydytojai ir 12 gailestingųjų seselių. Ligoninėje atliekami įvairūs tyrimai ir nesudėtingos operacijos. Asmenys, kurie sunkiai serga ir kurių pasveikimas yra abejotinas, perkeliama į sanatoriją. Pensininkų miesto gyventojams visa tai yra nemokama. Vadinasi, jie nemokamai

ki metodai galėjo tikti, bet kažki ar jie tiks Amerikoje. Pensininkas

naudojasi daktarų patarnavimu, ligonine ir sanatorija.

Yra teatras, turintis 2,500 sėdynių, departamentinė krautuvė, piliečių klubas, filatelistų klubas, knygynas, choras, keramikų ratelis, golfo laukas ir kortų mėgėjų ratelis. Vidaus susisiekimui yra autobusai. Leidžiamas mėnesinis laikraštis. Visa tai yra Golden Rain Fondo nuosavybė.

Ši gyvenvietė nėra nei prieglauda nei klinika, — tai savo rūšies užuovėja senesnio amžiaus sulaukusiems žmonėms, — žmonėms, kurie po ilgų metų sunkauso darbo ieško poilsio. Tai — pensininkų pasaulis.

Pensininkų miesto gyventojų gali tapti asmuo, kuris turi 60 ar daugiau metų. Reikalaujama įmokėti \$1,000 už butą iš vieno ar dviejų miegamųjų. Butai yra įrengti su visai patogumais. Be to, per mėnesį reikia mokėti \$93 ar \$127. Tai mokėtis už visą išlaikymą, skolą (įskaitant nuosimntį), už butą ir t. t.

Pensininkas K. Liaudanskas

NAUJIESE GALI RAŠYTI KIEKVIENAS IR APIE VISKĄ

VALANDOS:

Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet.
Antradi. " 9 " 4 " "
Trečiadi. uždaryta visa diena
Ketvirtadi. nuo 9 iki 8 po piet.
Penktadi. " 9 " 8 " "
Šeštadi. " 9 " 12:30 " "

Chicago Savings and Loan Association
6245 South Western Avenue. Chicago 36 GRovehill 6-7575
Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotą. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas. Taupykite ir skolininkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

4 1/2%
Dividend on Investment Accounts

PROGRAMA baigsis Bal. 30 d.

JOIN OUR LENOX WARE CLUB

FREE 4 piece place setting to savers

Šį puikų 4 gabalų Lenox stalo indų komplektą vienam asmeniui gausite DOVANŲ, atidaryę \$100 ar didesnę sąskaitą arba tiek pat pridėję prie jau turimos. Įmokėję šį pradinį indėlį, Jūs tampate mūsų Dinnerware klubo nariu ir įgyjate teisę pirkti papildomus komplektus po \$2.49 kiekvieną kartą, kai pridėsite prie savo sąskaitos \$25. Taip pat daug indų galima gauti turint kitas panašias sąskaitas. Sitokio komplekto kaina krautuvėse \$5.70. Garantuojame dvejiems metams, kad Lenox indai nenuskils, neskils ir netrūks. Tik vienas komplektas dovanų Dinnerware klubo nariui... prašome nereikalauti paštu.

4 1/2% NEW BONUS PLAN AVAILABLE on Investment Accounts

DISTRICT SAVINGS 3430 South Halsted Street — Phone 254-0104

KVIEČIAME SUSIPAŽINTI SU MUMIS BALANDŽIO MĖNESI DIVIDENDAI MOKAMI KAS 90 DIENŲ VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

4 1/2% DIVIDENDUS PRISIUNCIAM PAŠTU KAS 90 DIENŲ VISOMS INVESTAVIMO SĄSKAITOMS

ŠIOS SĄSKAITOS YPAČ REKOMENDUOTINOS PENSIJONIERIAMS, KURIEMS SVARBU PROCENTUS GAUTI DAŽNIAU, NES IS TO PRAGYVENA...

VISOS TAUPYMO SĄSKAITOS YRA APDRAUSTOS IKI \$10,000.00 FEDERALINĖS VALDŽIOS AGENTŪROS. PINIGAI PADĖTI IKI 15-tos DIENOS NĖS DIVIDENDUS NUO 1-mos MĖNESIO DIENOS.

JUOŽAS F. GRIBAUŠKAS, Vedėjas, daboja kaip paukštėlis ateina pasidėti pinigų į St. Anthony Savings ir išmainyti soną sulūžusį savo lietsargį į naują.

BALANDŽIO MĖNESI VELTUI LIETSARGIAI

ATSINESKITE SENĄ LIETSARGĮ. DEPOSITUOKIT \$200, AR DAUGIAU Į TAUPYMO SĄSKAITĄ, ISMAINYSIME Į NAUJĄ LIETSARGĮ.

VAIKUCIAMS VELTUI ZUKUCIAI! Pliušinis zulkutis su \$10 ar daugiau depozito į vaikučių taupymo sąskaitas...

ST. ANTHONY SAVINGS 1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

JUOŽAS F. GRIBAUŠKAS, Vedėjas Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

PASKOLOS NAMAMS — 5 1/2% iki 25 METŲ — MĖNESINIAIS ATMOKEJIMAI

TELEFONAI: 242-4395 656-6330 BIZNIO VALANDOS: Pirmad. nuo 9 iki 8; Šeštadi. nuo 9 iki 1; Antradi., Ketvirtadi., Penktadi. nuo 9 iki 5; Trečiadi. uždaryta visa diena.

Ar Vasario 16-ji pramoga?

Dar gerokai prieš Vasario 16-tąją mūsų laikraštijoj visomet pasklinda eilė rašinių, nurodančių ir pamokančių, kaip organizacijų komitetai turėtų šios šventės minėjimus paruošti ir įvykdyti. Kaip visi mūsų išsilvijos visuomeniniai ir kultūriniai užmojai, taip ir šis rengiamas, atsikreipus į svarbiausią taikinį — jaunimą. Todėl iš anksto griežtokai pervedama nesirodyti liūdna versija išraiška, sąsartomis akimis ir nuleista galva, nes tai "nepatinka" jaunimui. Taip pat būtina užjausti burnas nuobodius kalbėtojams, per giliai ir per toli siekiantiems į Lietuvos praeitį, nes visa tai neįdomu jauniesiems. Vadinamas prakalbinis žodis šiuo atveju turės būti labai trumpas, suglaustas ir negrasus jaunimui. O priedinė (meninė) dalis taipgi turėtų būti dinamiška, aukšto lygio ir svarbiausia neilga...

Bet ta pačia proga šie patarėjai neužmiršta įsakiškai pabrėžti, kad Vasario 16-toji yra vienintelė išskirtinė diena metuose, kad ji esanti ryžto demonstracijos ir džiaugsmo diena. Ir suprask tu, žmogus, dabar, ar šventės programą trumpinant ir į ožio ragą varant, norima tuo "džiaugsmu" ko skubiausiai nusikratyti, kad jaunimas greičiau sulauktų šokių, o senimas tuoj galėtų sėsti už vaisių stalą ir rodyti "kovos ryžtą".

Jauniesiems sudominti ir pritraukti Pr. Gr. (Garšva?) 34-tame Draugo n-ry Vasario 16-tosios minėjimus siūlė rengti atskirai. Studentai, vyčiai ir kiti galėtų sudaryti atskiras savo programas, kuriomis jie labiau domėsis, nes bus jiems pritaikytos, "negu iškilmingomis deklaracijomis, kuriomis esame įpratę maistinti mūsų publikos daugumą". Kitaip sakant, programos tegul visi ruošia pagal savo skonį — "Chacun à son gout", nelyginant toj Orlovskio arijoj (J. Štrauso operetėj "Šiksnoparny").

Šitaip būtų visai neblogai ten, "kur į vieną pagrindinį minėjimą nesutelpa". Bet daroj (praktikoj) būna kitaip. Štai vasario 12 dienos Draugo straipsnyje "Akademinių jaunimo Vasario 16-tosios minėjime" Margis Ma-

tulaitis tarp kitų toli gražu nedžiugių to minėjimo įspūdžių įterpia: "Ir garbingi svečiai (senatoriūs ir 11-tos Čikagos apygardos atstovai) stebėjo tuščių eilių bedugnes". Tuo tarpu pats minėjimas buvęs puikus, nestigo nei jausmo nei idomumo. Išsina, kad jie nesirenka nei į savo pačių ir pagal savo skonį surengtus minėjimus.

Čikagoj ar gal dar kokioj kitoj didesnėj lietuvių gyvenvietėj dalyviai gal ir negalėtų sustilpti viename pagrindiniame minėjime. Tačiau kituose miestuose ne tik sutelpa, bet tuščių vietų "bedugnė" badyte bado akis. Tad atskirai ruošiamos tokios tautinės šventės geros tik tuo atveju, jei tie jaunieji, paminėje savo tarpe, paskui ateitų ir bendrąjį minėjimą. Tuo būdu, anot Pr. Gr. vaizdaus palyginimo, tie upeliai sutektų į bendrą Nemuno srovę. Bet jei tos srovės taip nusekė savo krantuose, ne ką praturtintų ir bendrąją. Juoba, kad jie jausis savo pareigą atlikę ir į bendrąjį visuomenės parengimą vargu beateis. Tuo atveju naivu kalbėti apie kokias didingas manifestacijas, ryžto demonstracijas ar laisvės atgavimo vilčių ir džiaugsmo sriautus. Šitokie dalykai galimi tik gausioj, pakiliai nusiteikusioj, minioj, ne pustušėj pramogautojų salėje.

Akademinių jaunimo (taigi paties šviesiausio ir sąmoningiausio) didžiosios tautinės šventės atžvilgiu toli gražu ne jaunuoliškas užsidegimas aiškiai parodė, kad juos atbaido ne vien mūsų neva senoviškos ir praeitimi perkrautas programos. Visai be reikalo nerimės iš kailio, besitaikydami jų skoniui ir prisipyre, pareigą stengiamės dar versti pramoga ar šiaip pasizmonėjimu, skandindami ir blukdydami pačią Vasario 16-tosios idėją.

Jei nebus pareigos jausmo ir idėjinio įsitikinimo, šia proga pramogavimas mūsų daugumo vis tiek nesutruks, nes pramogos visuomet pasirenkamos pagal skonį ir nuotaikas. Minėjimų programos su liaudies dainomis ir sakybine poezija, be abejonės, yra lyrinio ir liūdno atspalvio. Bet tai juk mūsų likimo istorijos įspaustas būdas. Jei

atžagariai versime ir laužėme į kitą pusę, žalosime savo tautos dvasinį veidą.

Už mūsų pačių pražioposimą laiku įkvėpti jauniesiems savo tautos meilę dabar šitokia kaina jau būtų per daug brangi. Be sistengdami nutolusius ar neįtikėjusius atversti, rodykim geriau nuoširdumą, o ne pajaco kaukę!

"Visais frontais turi tekėti džiaugsmo ir laisvės atgavimo nuotaikos, kad jos keltų ir mūsų gyvenimą", rašė Pr. Gr. tame pačiame straipsnyje. Pasakymu "turi tekėti" aišku dar netekės. Kad taip įvyktų, reikia tą džiaugsmą kaip nors sukelti, pažadinti. Kovos dvasiai kelti padėtų pav. iškilnių maršai ir žygių dainos, sambūrio dainuojamos. Apskritai, sužadinti džiaugsmą dėl būsimos laisvės šiuo metu ir šiomis aplinkybėmis yra nelengvas dalykas.

Neprisimenu, kad Vasario 16-tosios proga Lietuvoje mes, tada dar moksleivija, būtume kaip nors ypatingai džiugavę, šokę ar ruošę kokius pasilinksminimus, nors anuomet Lietuva buvo laisva ir tikram džiaugsmui pagrindas. Greičiausia tada nenorėta šios šventės nuotaikos sutapatinti su eilinių "robakų" linksmybėmis. O ką jau bekalbėti apie Spalio 9-tosios — Vilniaus netekimo dieną.

Abiem atvejais savo susidomėjimą reikėme gausiomis eisenomis, užpildydami gatves, bažnyčias, prakalbų aikštes ir paskaitų sales. Visur kantriai išklausedavom. Nors tai, ką girdėdavom, neretai pakartodavo mokykloj išmoktus ir žinomus Lietuvos istorijos dalykus, tačiau niekam mūsų nepakenkė. Taip pat nereikėjo, kad anų laikų jaunimas nepavilkto kojų, stokojo jaunatviškos pajėgos ar vad. "dinamiškumo". Niekam tada nė į galvą neatėjo, kad šokiais ir linksmybėmis būtų reikiamas atsidasavimas tautos idealams ar ryžtas laisvės kovai.

Š. m. "Nepriklausomos Lietuvos" 6-me n-ry H. Nagys rašė: "Nelabai norėtusi sutikti su tais, kurie puritoniškai vengia pasilinksminimo ir jaunimui pataria tą dieną klausytis tikta paskaitų". Turėdamas galvoje Kanadą, H. Nagys priduria, kad esą buvę pasipiktinusių, kam tokią dieną Montrealyje ruošiamas spaudos balius. Ir čia pat jis klausia, "ar už visas rezoliucijas ne labiau svertų, sakysim, šimtai naujų prenumeratorių". Jeigu H. Nagys įsitikinęs, kad naujų skaitytojų galima surasti tik baliuje, nesiginčysim — gal jis tai žino iš patirties. Bet, jei visi sutinka ir pabrėžia, kad ši diena yra iš visų dienų metuose išskirtinė, tai ir jos atžymėjimas turėtų skirtis nuo kitų. Todėl nepakenktų, jei ir jaunimas tą dieną pabūtų "puritonais" ypač, kai apskritus metus įvairiomis progomis ir visai be progų šokama ir linksminamasi. Kad ši diena būtų kitokia, ją depraileisti rimta susikaupimo nuotaika.

Matyt, mes tą savo jaunimėlių

taip nuauklėjom ir "nunenčiom", kad dabar patys nebetingai, šokiais dažnai apsirūpina patys be mūsų pagalbos, vieni su kitais lengvai susisiekdami mašinomis. Tam reikalui paslaugiai tarnauja radijas, gramofono plokštelės, rekorderiai ir tam tyčia įrengti po namais rūšiai-klubai.

Ar, Vasario 16-tosios proga šokant, jau šis perodoma vieninteliu su kenčiančia tauta? Kas kada girdėjo, kad šokant ar baliuojant gimtų kokia kovos dvasia? Šitokia "džiaugsmo" rezistencija prieš nepabaidsius! Okupantas tik ir laukia, kad įsiduosumas šiuo atžvilgiu tos skriaudos tautai neišlygins nei mūsų apsilėidimo neišpirks.

Vokietijos stovyklose savo jaunimą šokdino, kad nepajustų tremties nelaimės. Čia gi šokdina, kad nepajustų tautybės praradimo. Kur gi pagaliau nušokdinsime?

Jaunuomenė, net jau ir paaugliai, šokiais dažnai apsirūpina patys be mūsų pagalbos, vieni su kitais lengvai susisiekdami mašinomis. Tam reikalui paslaugiai tarnauja radijas, gramofono plokštelės, rekorderiai ir tam tyčia įrengti po namais rūšiai-klubai.

Ar, Vasario 16-tosios proga šokant, jau šis perodoma vieninteliu su kenčiančia tauta? Kas kada girdėjo, kad šokant ar baliuojant gimtų kokia kovos dvasia? Šitokia "džiaugsmo" rezistencija prieš nepabaidsius! Okupantas tik ir laukia, kad įsiduosumas šiuo atžvilgiu tos skriaudos tautai neišlygins nei mūsų apsilėidimo neišpirks.

Apdujusioms galvoms nekils noro maištauti, smokslauti; net ir visai užmiršite, kas jūs esate. Ir iš tikro: nemaža tautos dalis, apsvaigusi tokiais nuodais, užmiršo.

Ten, Lietuvoje, jaunimui uždrausta teirautis apie praeitį. Čia gi, mes patys kreipiam tautines šventes taip, kad tik jaunieji nenugirstų ką nors daugiau iš Lietuvos istorijos ar artimesnės praeities. Juk patys iš patirties gerai žinome, kad neįprastomis aplinkybėmis išgirstas žodis giliau įstringa ir ilgiau išlieka atmintyje. Suprantama, geresni ir žodingesni kalbėtojai sugebės aiškiau nušviesti šventės reikšmę ir reikalą dėl jos kovoti. Betgi Vasario 16-toji nėra gražbylystės varžybos!

Pirmiausia visur šią dieną turėtų būti iškviečiami pasirodyti ir prabilti kovos už laisvę dalyviai, savanoriai, invalidai, par-

tizanai ir kiti gyvieji laisvės pirmatai, tautinės minties ir veiklos pirmūnai. Juos turėtų pamatyti ir įsižiūrėti jaunimas, nes jie jau paskutiniai Nepriklausomos Lietuvos liudininkai, maži mūsų tėvų krašto praeities sklypeliai. Tie žmonės greit iš mūsų tarpo pasitrauks į anapus ir greitu laiku neturėsime to gyvo praeities balso.

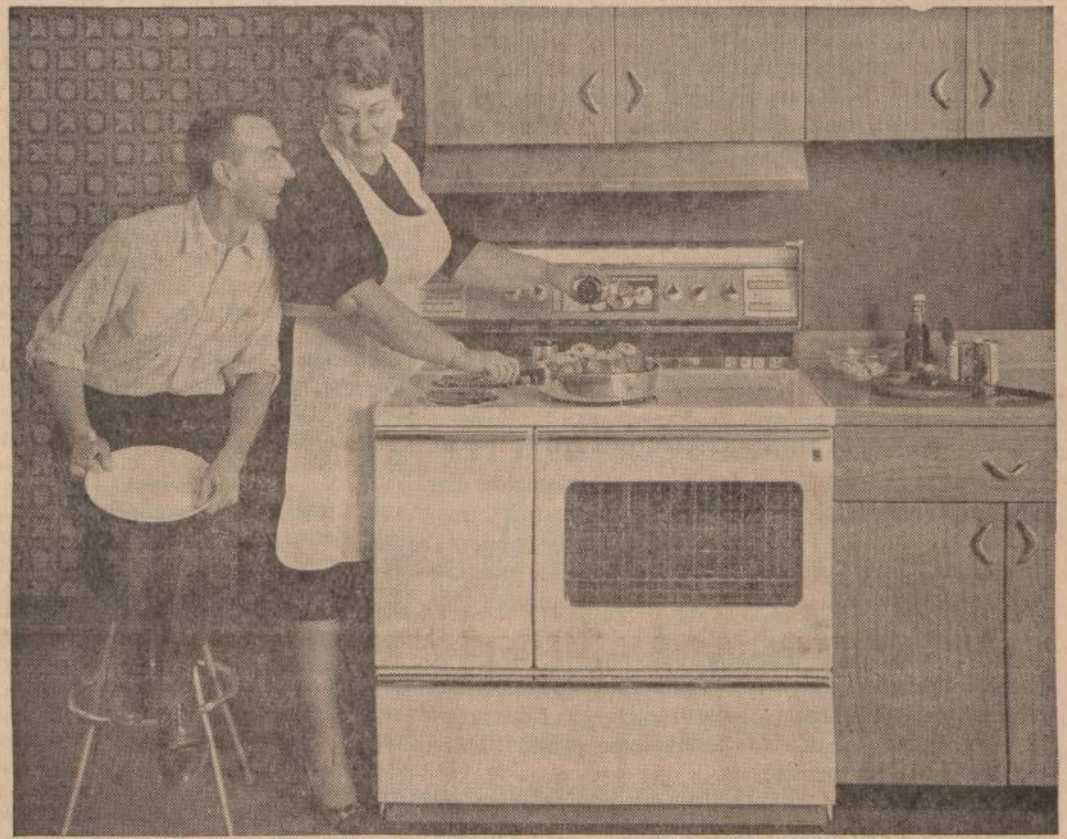
Šaunių kalbėtojų nepritrūks — jų bus ir ateityje, tik apie ką jie tada kalbės? Su senųjų kovotojų mirtimi tolinsis, blus ir pati lietuviybės idėja... Tada žinių apie savąją praeitį vėl ieškosime svetimųjų užrašuose, kaip dabar turime tenkintis tokiomis mūsų senųjų valdovų tituluais, kokius kaimynai — priešai panoro jiems suteikti.

M. Šnarienė

KIEKVIENAS IR APIE VISKA NAUJIENOSE GALI RAŠYTI

Buy that new Electric Range now and get the wiring free!

{ LIMITED TIME OFFER }

START COOKING THE CLEAN, COOL, MODERN ELECTRIC WAY THIS WEEK. Electric cooking gives you exactly the heat you set every time. And, as Little Bill says, the average family can cook all their meals with a modern electric range for pennies a day.

NO MONEY DOWN * SATISFACTION GUARANTEED

Patirkite, kiek Jūs galite sutaupyti pinigų. Šis specialus pasiūlymas, galiojantis tik ribotą laiką, reiškia, kad visi reikalingi prijungimai bus atlikti nemokamai, jei Jūs pirksite naują virtuvinį elektrinį pečių dabar — bet kurį dirbinį ar modelį. Tuo būdu Jūs sumoderninsite savo namo elektrinius įrengimus, jei jie pasenę, ir sutaupsite daug pinigų. Šis Commonwealth Edison and Public Service Co. pasiūlymas liečia standartinį elektrinio pečiaus įrengimą bet kuriame vienos šeimos bute, šios kompanijos aptarnaujame. Aptarkite visas smulkmenas su savo pardavėju.

Commonwealth Edison
Public Service Company

FOR LITTLE BILL BARGAINS ON FLAMELESS ELECTRIC RANGES SEE YOUR PARTICIPATING DEALER NOW

INVEST IN UNIVEST*

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate
4 1/2% per annum
Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone HAymarket 1-3070

* Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

4 1/2% **5%**

current dividend on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS. 4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** **MOVING**

IS TOLI IR ARTI

Neuįi dideli trokai - Naujaisi kraustymo frankia
Ilgu metu patyrimas - Pigus ir sažiningas patarnavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Wabbrook 5-9209

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS!

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖ MOKA

4 1/2%

dividendais už visas taupymo sąskaitas du kart per metus: gruodžio 31 ir birželio 30 d.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN SAUGIOJE LIETUVIŠKOJE BENDROVĖJE!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	Kitose JAV vietose ir Kanadoje
	metams \$13.00
	pusei metų \$7.00
	trims mėnesiams \$4.00
	vienam mėnesiui \$1.50
Užsieniuose	
	metams \$16.00
	pusei metų \$8.00
	vienam mėnesiui \$1.50

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestuose	
metams \$15.00	Naujienuos eina kasdien, išskyrus
pusei metų \$8.00	sekmadienius, Leidžia Naujienuos
trims mėnesiams \$4.00	8, Illinois. Telef. HAymarket 1-6100.
vienam mėnesiui \$1.50	Pilnais reikiama pinigų Money
	Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

N. Y. laikraščių streikas pasibaigė

Sekmadienį vėl pradėjo eiti didieji New Yorko dienraščiai, kurių darbininkai streikavo 114 dienų. Streikas pasibaigė, kai paskutinė unija, cinkografiniai (engavers), dauguma balsų priėmė mero Wagnerio pasiūlytas sąlygas, kurias anksčiau jau buvo priėmusios kitos unijos.

Streikavo prodžioje 9 dienraščiai, bet neperseniai vienas jų, "Post", iš leidėjų fronto pasitraukė. Pasiliko kovos lauke iki galo aštuoni.

Šis ilgas streikas padarė labai daug nuostolių laikraščiams, streikavusiems darbininkams, to didmiesčio prekybai ir spaudos medžiagai gamintojams šioje šalyje ir Kanadoje. Idomiausias tačiau dalykas yra tas, kad nei samdytojai, nei valdžia nenaudojo priemonių priversti darbininkus grįžti į darbą. Nekilo net sumanymas įvesti privalomą arbitraciją ginčui tarp laikraščių leidėjų ir darbininkų išspręsti. Pasiliko galioje principas laisvo susipratimo, pasiekto laisvomis derybomis.

New Yorko meras Richard F. Wagner, kuris tarpininkavo derybose, yra sūnus tėvo senatoriaus, kuris pravedė JAV kongrese pagrindines darbininkų teises apsaugojančius įstatymus — "Darbo Čarterį".

Perversmas Gvatemaloje

Centralinės Amerikos respublikoje Gvatemaloje perėitą sekmadienį staiga įvyko naujas perversmas. Tapo pašalintas prezidentas Miguel Ydigoras Fuentes ir valdžią paėmė į savo rankas buvęs vyriausybės pulkininkas Enrique Peralta Azurdio drauge su karininkų "junta" (chunta).

Buv. prezidentas Ydigoras, ištremtas į Nicaragua, pareiškė spaudai, kad jisai perversmui pritaria. Neilgai trukus, jisai būtų baigęs savo 6 metų prezidentavimo terminą. Jisai yra griežtas komunizmo priešas, bet jo įpėdinis esąs dar griežtesnis.

Gvatemalos vadai bijo, kad nesugrįžtų valdžion buv. prezidentas Juan Jose Arevalo, kuris buvo paruošęs dirvą komunistų ir bendrakerelvių įsigalėjimui Gvatemaloje. Arevalo slapta sugrįžo iš tremties Meksikoje ir pradėjo organizuoti savo šalininkus.

Armijos karininkai bijo, kad civilinė vyriausybė nebus pakankamai tvirta tuos elementus suvaldyti, nes jie gauna finansinę ir kitokią paramą iš Kubos, Rusijos ir Kinijos. Todėl karininkai ryžosi patys valdyti kraštą ir nedaryti ceremonijų su komunistais bei jų simpatizatoriais.

Gvatemaloje, kaip ir daugelyje kitų atsilikusių šalių

APŽVALGA

Nuosavybė ir žmogaus prigimtis

Perėitą penktadienį (kovo 29 d.) "Draugas" įdėjo V. R. straipsnį nuosavybės klausimu. Jisai rašo tik apie vieną nuosavybės rūšį — *privatinę nuosavybę*, nors esama ir įvairių kitokių nuosavybės rūšių, ne vieno žmogaus, o didesnės ar mažesnės žmonių grupės arba net ir viso krašto (tautos, valstybės). Esama ir nuosavybių, priklausančių daugeliui tautų (pvz. Jungtinių Tautų organizacijai). Jos yra bendros arba kolektyvios nuosavybės.

Bet V. R. (Vytautas Rimšelis) apsiribojo vien tik privatinės (arba privačios) nuosavybės klausimu aiškinimu. Jisai laiko ją svarbiausia.

Privatinę nuosavybę V. R. išveda iš žmogaus prigimties. Viena, sako jisai, privatinė nuosavybė "kyla ir pačios žmogaus prigimties"; antra, privati nuosavybė tai "grynai žmogaus darbo vaisius".

Kitai tariant, ką žmogus pasigamina, tas jam priklauso, yra jo "nuosavybė".

Paskiras žmogus nedaug pasigamina

Bet ar daug daiktų, kuriuos žmogus vartoja savo gyvenime, jisai pasidaro pats? Drabužius, kuriuos jisai nešioja, padirba drabužių fabrikai; batų — batų fabrikai; mašiną, kuria žmogus važiuoja ir darbovietė arba taip sau pasivažinėti, padaro automobilių dirbtuvė; alų, vyną ir degtinę daro bravorai ir vynu bei likerio kompanijos savo įmonėse. Namus stato kontraktoriai, pasisamde reikalingi tam darbui mechanikai. Kurą — anglis, elektrą, degamąsias dujas — irgi parūpina tam tikros kompanijos.

Šiais laikais net ir šeiminiškės mažai teusžiama maisto gaminimu, ir ką jos pačios išsiverda, tai dažniausia ne iš savo pasigamintų produktų: ji nusiperka produktus krautuvių.

Tai gi beveik visa, ką žmogus štandien savo gyvenime vartoja, yra ne jo pasidaryta. O privatinės nuosavybės vis dėlto žmonės turi daug. Ai-

Lotynų Amerikoje, Azijoje ir Š. Afrikoje, armija yra kone vienintelė visuomenės grupė, turinti gerą organizaciją ir pasiryžimą ginti viso krašto reikalus. Bet militaristų valdžia, suprantama, gali būti pavojinga demokratijai. Todėl Washingtonas yra tuo perversmu susirūpinęs.

Lotynų Amerikoje, Azijoje ir Š. Afrikoje, armija yra kone vienintelė visuomenės grupė, turinti gerą organizaciją ir pasiryžimą ginti viso krašto reikalus. Bet militaristų valdžia, suprantama, gali būti pavojinga demokratijai. Todėl Washingtonas yra tuo perversmu susirūpinęs.

Lotynų Amerikoje, Azijoje ir Š. Afrikoje, armija yra kone vienintelė visuomenės grupė, turinti gerą organizaciją ir pasiryžimą ginti viso krašto reikalus. Bet militaristų valdžia, suprantama, gali būti pavojinga demokratijai. Todėl Washingtonas yra tuo perversmu susirūpinęs.

Lotynų Amerikoje, Azijoje ir Š. Afrikoje, armija yra kone vienintelė visuomenės grupė, turinti gerą organizaciją ir pasiryžimą ginti viso krašto reikalus. Bet militaristų valdžia, suprantama, gali būti pavojinga demokratijai. Todėl Washingtonas yra tuo perversmu susirūpinęs.

sistemoje. Bet, kaip aukščiau esame parodę, nuosavybės *teisė* jau nuo pat savo pradžių buvo visai skirtingas nuo asmeninio žmogaus darbo dalykas. Ji yra visuomeninis reiškinys.

Kad būtų teisė, reikia, kad ją pripažintų visuomenė. Tačiau pripažinimo dar neužtenka. Reikia, kad ji būtų *apsaugota* tam tikros jėgos arba autoriteto.

Primityvioje bendruomenėje (ordoje, kiltje) patys jos nariai buvo nuosavybės saugotojai. Išikūrus *valstybę*, ši perėmė nuosavybės saugojimą į savo rankas ir įsteigė šitam reikalui specialius organus: įstatymų leidimo įstaigą, teismus, policiją ir kalėjimus.

Tik valstybėje privatinė nuosavybė ir galėjo pilnai išsivystyti.

Bet nuosavybės nešiojotoja (savininke) virto ir pati valstybė bei įvairūs jos padaliniai. Ši nuosavybė, žinoma, yra *kolektyvi*, o ne individuali, ne privatinė.

Be to, yra juk ir bažnyčių (religinių organizacijų) nuosavybė, parapijų nuosavybė, vienuolynų nuosavybė ir t.t. Yra visuomeninių sambūrių nuosavybė: unių, kooperacijų ir t.t.

Keista, kad V. R. šias nuosavybės rūšis visai ignoruoja. Jų, mat, neapima jo teorija, pagal kurią nuosavybės šaltiniai ir pagrindą sudaro žmogaus darbas.

Komunistiškas nuosavybės supratimas

Jei nuosavybė yra žmogaus darbo vaisius, tai daiktai, kurių pats žmogus nepasidarė, negali jam priklausyti.

Pagal šią teoriją nuosavybės negali turėti ir žmonės, kurie daiktų gaminimu neužsiima. Pavzdžiui, prekybininkai, pirkiai. Jie perka ir parduoda kitų žmonių pagamintus prekes. Tad visas jų užsiėmimas yra, pagal V. R. teoriją, "neteisėtas".

Taip galvoja ir Rusijos komunistai. Komunistinėje Rusijoje prekyba yra uždrausta. Ji eina, bet "juodojoje rinkoje". Žmonės, kurie ta prekyba užsiima, sovietų valdžia, kai sučiumpa, areštuoja ir baudžia, kartais net sušauda.

"Draugo" rašytojai tai labai imponuoja. Jisai rašo:

"Laikraščiai kasdien praneša apie teismus įvairiose sovietų respublikose, kur baudžiama įvairūs darbo vengiantys elementai, o ypač skaudžiai, net mirties bausme baudžiami vadinami spekuliantai, išnaudotojai ar valstybinio turto pasisavintojai".

Kongreso respublikonų vadovs Charles A. Halleck laiko laiška, kuri jį gavo iš buvusio prezidento Eisenhowerio. Laiške sakoma, jog valdžios išlaidos turėtų būti sumažintos bent trylikos milijonų dolerių.

"Tai reiškia, kad komunistai labai griežtai pripažįsta septintąjį Dievo įsakymą 'Ne-voke'".

Tik gaila, esą, kad jie "patys prieštarauja sau, atimdami privačią nuosavybę iš atskirų savininkų".

Čia, deja, pats V. R. nelogiškias. Nes, jei privati nuosavybė yra "grynai žmogaus darbo vaisius", tai sovietų valdžia turi pilną teisę atiminėti žmonėms tuos daiktus, kurių jie nėra patys pasidarę. Jie šauda pirklius, prekiaujančius ne savo pasigaminomis prekiomis.

Pirmaisiais sovietų valdžios metais komunistai grobė visa, ką jie rasdavo pas kitus žmones ir ko jie patys neturėjo. Grobė aukšnius žiedus ir laikrodžius, nuvilkdavo buržujams kailinius ir kitus drabužius, pasiglemždavo visokį kitokį turtą, vadovaudamiesi tuo supratimu, kad buržujai patys tų daiktų ne-

pasigamino — reiškia, įgijo juos, "išnaudodami" beturčius. Maszkvos komunistai elgėsi pagal Leninio įsakymą: "Grab negrabilenoje".

Taip elgėsi sovietų Raudonoji armija ir Antrojo Pasaulinio karo pabaigoje okupuotuose kraštuose (Austrijoje ir k.). Kai buržujus nesužadavo greitai numauti žiedą nuo savo piršto arba nuimti laikrodėlį nuo savo riešo ir atiduoti geruojui, tai raudonarmietis nukirsdavo jam pirštą arba ranką...

Dabar jie, tur būt, taip nebedaro. Komunizmas suminkštėjo, neretai ir visai nuslysdamas nuo savo principo. Bet originalus jų principas pasiliko — principas, kurį skelbia ir "Draugo" rašytojas, būtent, kad nuosavybė yra "teisėta" tik tai, kurią žmogus įsigijo savo darbu. V. R. gali su draugu Nikita pasisveikinti.

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

4040 Archer Ave., Chicago 32, Ill. • Cl. 4-4470

SVARBUS PRANEŠIMAS — NAUJOS TAUPYMO SASKAITOS

Midland Savings and Loan Association išvedė naujos rūšies Pinigų Taupymo Skaitytas, ant kurių nereikia raportuoti dividendų ar mokėti mokesčius per 4 ar 8 metus. Toks dividendų raportavimo atidėjimas yra labai naudingas ypač tiems, kurie nežinogi numato išeiti į pensiją, nes tuomet jiems teks mokėti daug žemesnius mokesčius arba net ir visai nemokėti.

Nereikia raportuoti dividendų. Nereikia mokėti taksų per 4 ar 8 metus.

TAUPYKITE MIDLAND SAVINGS BENDROVEJE.

MES MOKAME 5% ant 4 metų bonus saskaitų
5½% ant 8 metų bonus saskaitų.

Dėl papildomų informacijų kreiptis į

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 Archer Ave., Chicago 32, Ill. • Cl. 4-4470

Kiekviena saskaita ligi \$10,000.— yra apdrausta Federal Savings and Loan Insurance Corporation, agency of U. S. Government.

JUOZAS JOKANTAS

IŠ MANO ATSIMINIMŲ

Lietuvių gyvenimas Chicagoje šio šimtmečio pradžioje

7.

Pirmi išpūdziai Halsted gatvėje

Buvo žingeidu, kaip tos skerdijos atrodė, tad pirmoje eilėje nuėjau pamatyti. Pamačiau didžiausius gardus, pilnus įvairių gyvulių, daugiausia kiaušių ir avių. Tebebuvo rytas, o jau daug raitų vyrų jodinėdami tuos gyvulius skirstė, varinėjo, šaukė, ukčiojo ir gyvulius skirtingais keliais į skerdyklas varė. Tie gyvuliai neina. Sykį koks tai didelis jautis atsistojo skersai tako ir kitų gyvulių nepraleidžia. Tie žmonės botagais pliauskindami ir garsiai šaukdamai jautį nuvarė. Kiti gyvuliai galvas aukštyn iškėlė veržiasi pro tą jautį. Pagaliau ir jautis nubėgo paskui kitus tiesiai į skerdyklą... Nemačiau, kaip juos muša ir piauna. Bet man vis tik buvo klaidus tas reginys. Geriau būtų, kad atvykęs į Chicago bent pirmą dieną tokio vaizdo nebūčiau matęs.

Nuėjau į Halsted gatvę. Nieko ypatingo. Namai prasti, aprūkę, keautvių langai nepatraukli. Saligatviai pučvini. Žmonės, ypač moterys, apsidėję prasčiau negu Baltimoreje.

Vienu moteris stovi vienoje gatvės pu-

sėje, kita — kitoje ir abidvi lietuviškai xienu antrai šaukėja, kaip Lietuvoje finans raudamos.

Pamačiau ir lietuvių įstaigas: Olševskio ir Tananevičiaus bankus, švento Jurgio bažnyčią, bet manęs nei tie reginiai neramina. Grįžau namo. Iš darbo parėjo brolis Jonas ir kiti. Klausia, kaip atrodo Chicago? Sakau, kad ne per geriausiai. Jonas sako, kad paprasiau.

Darbus siuvelykloje

Po kelių dienų Brajus nusivedė į didmiesį, kur gavau darbą Hart, Shaffner & Marx kriaučių šapoje (siuvelykloje). Kadangi darbas dar prastai mokėjau, tai labai mažai teuzdirbau, bet ką padarysi. Tais laikais visur darbai prastai ėjo. Vieną dieną pilnai išdirbi, kitos tik pusę, trečią dieną visai nedirbi. Formanas buvo žydas, bet labai geras žmogus. Jis man patarė eiti į mažesnės siuvelyklą prie lietuvių ir išsimokyti aukštesnės rūšies darbu, kaip tai kišenes siūti, rankoves pridurti ir kalnierių uždėti. Dar keletą savaičių padirbėjau prie Hart, Shaffner ir Marx, vis mažai teuzdirbdamas. Mečiau ir nuėjau į mažą dirbtuvėlę Northsidėje pas lietuvių bosą, bet ir ten darbu visiems mažai tebuvo. Panašiai kaip ir Baltimoreje, tik kitiems alų su viedriuku (kibirėlinu) nešioti.

Mačiau, kad man siuvelykloje amatas nesiseka, gal tam ir aš pats netikęs, tad

pradėjau darbo ieškotis fabrikuose. Tuo tarpu mes persikraustėme iš Bridgeporto į North Side, į Gerard gatvę, netoli Milwaukee Avenue. Ten daugiau parašumo į miestą ir elevatoriu greičiau galima pasiekti miestą, nuvažiuoti į teatrą, kur gyvi žmonės vaidina ir kalba. Įėjimas 25 centai. Buvo ir "Nickel Show" — tyliji judžiai, kur Charlis Chaplinas ir kitokie komediantai švaistėsi.

Goodmano mašinų dirbtuvė

Iš vakaro kai pasakydavau, kad rytoj darbu nebus, vykdavau tą dieną į Bridgeportą darbo ieškotis. Vieną rytą gavau darbą Goodmano mašinų dirbtuvėje. Ten darbas buvo pastovesnis. Nors mane brolis ir kiti niekino, kam metu siuvelyko amata ir einu purvino darbo dirbti, bet man mašinapėje geriau patiko. Rytlo meta reikėjo anksti keltis ir daugiau negu pusantros valandos gatvėkariais važiuoti, nes visa transportacija tebebuvo arkliais. Automobilių, sunkvežimių ar autobusų tada dar nebuvo. Viduriu gatvės važiuoja vagonėlis, konduktorius skambalu skambina, kol savo vežimą iš vėžių ištraukia. Jam nuriudėjus, kitas atsikambina, — visas skubamas arkliai risti ar žingine...

Darbas buvo nesunkus, tik susipurvinti tais aliejais ir susitepi aliejuotomis mašinomis, bet fabrike buvo vieta apsiptausti. Važiuodamas namo dukart sustodavau Bridgeporte parkelyje, ten gerai išsimau-

dydavau ir iš darbo grįždavau visiškai švarus.

Tuo tarpu iš Lietuvos atvažiavo mano pusbrolis Napoleonas Čepukas. Mūdu su juo buvome beveik vienmečiai. Mūsų vyresnieji broliai senesni amerikoniai: jie eidavo į susirinkimus, tverdavo draugijas, kuopas, šventadienių vakarais lankydavome mergelis ir jas veddavosi į parengimus, važiuodavo į teatrus, o mūdu su Napoleonu niekur neidavome, tik norėdavome ko ilgiausias valandas dirbti ir namie būti.

Lincoln Parkas ir North Side

Aš dar Elizabeth gyvendamas buvau dirbęs prie vagonų taisymo ir mokėjau šiek tiek to darbo. Tad sutarėva su Napoleonu bandyti gauti darbo prie vagonų taisymo, ir abudu iš karto gavome darbą. Porą savaičių dirbova dienos metu, paskiau jau gavome "piece work", tai pradėjomu po daugiau uždirbti. Dirbdavome po šešias dienas savaitėje ir mažiausiai 10 valandų per dieną. Sekmadieniais, eidami iš bažnyčios, nusipirkdavome bananų ar obuolių ir pėsti eidavome į Lincoln parką prie Michigano ežero. Tais laikais Lincoln Parkas turėjo visai kitokią išvaizdą negu dabar. Ežeras buvo daug arčiau miesto; į pietus buvo vien tik gražios rezidencijos, o į šiaurę buvo smėlio kalneliai, apaugę skurdžiais ažuolo medeliais ir krūmokšliais, kaip Beverly Shores, kur dabar yra Sandūnai ir lietuvių

"Palanga".

Prie ežero buvo nedidelis namelis, o jame vienas senas žmogus pardavinėjo žemės sklypus. Priėjome ir mudu prie jo stalčio. Jis pradėjo kalbinti, bet pamatė, kad esame menki kupčiai. Vis dėlto rodinėjo žemėlapi, aprodė apylinkę, sakydamas, kad dabar pigiai galėtume nusipirkti, acityje dar jūs amžiuje čia bus labai brangios vietos. Dabar, kai tomis vietomis pravažiuoju, pagalvoju, kad tiesą senelis sakė.

Northsidėje buvo bažnyčia ir parapija, bet lietuviai neturėjo jokio savo centro ir buvo gana išsisklaidę. Netoli tos bažnyčios buvo mėsinčių (bučernių) ir karcianų. Šventadieniais daugiausia sueidavome į parkiuką (sodėlį), kur vienas dalykas buvo geras, lietuviška ar rusiška ir turkiška pirtis. Ten sueidavo visokių žmonių, skirtingomis dienomis vyrai ir moterys. Buvo nebrangi kaina: duodavo didelį rankšluostį, apklodę arba maršką apsisiausti, kibiruką ir beržinę šluotą, bei muilo gabalą, o vandens šilto ir šalto kiek nori. Galėjai išsigarinti karštuose garuose kiek pakeldamas, išsiprausti, išsipersti šluotomis. Nors tokiam karštyje ir nesidarbuodami nuvargdavome, bet paskui koks malonumas. Ir moterys kai iš pirties grįždavo, nežūrint kokio amžiaus, vėl atrodavo kaip kokios šešiolikinės.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRespect 8-3229
Rezid. tel.: WAlbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Trečiadiadi. Kitu laiku susitarus.

Tel.: PRespect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8 tikti antradieniais ir penktadieniais. Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533.
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS
Pirmadi., ketvirtadi. nuo 1-4 ir 7-9, antradi., penktadieni. nuo 1-5, treči. ir šeštadieni. tikti susitarus.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akusherija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadieni. pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-9 val. po pietų kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treči. ir šeštadi. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
ezid. telefonai: GArdens 3-7278

Grovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAİKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadieniais ir šeštadieniais.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadi. ir ketvirtadi. 1-4 popiet. antradi. ir penktadi. 6-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštadi. nuo 8:00-2:00 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048
A. MONTVIDAS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO 24, ILL.
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakaras: pirmadi. ir ketvirtadi. nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Ofiso telefonai: Clifflside 4-2896
Rez. telefonai: WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 SO. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-5 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
Ofiso val.: pirmadi., antradi., trečiadi. ir penktadi. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123. Jei neatsiliepiama, tai tel. GI 8-8195 arba GI 8-6198

Tel. Ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(Kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 v. l. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiadi. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-11. ORTHOPEDIJOS TEHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telef.: PRespect 6-5084

SOVIETŲ LATVIJOS ŽEMĖS ŪKIS

Rašo Arturs Landsmanis "Nachrichten aus dem Balticum" 1963 m. vasario mėnuo, Nr. 19

Latvijos žemės ūkis po Antrojo Pasaulinio karo, komunistam vadovaujant, niekada nebeprasiekė to produkcijos lygio, kokį turėjo prieš 1940-sius nepriklausomybės laikotarpiu metus. Šešis lentelės:

Dirbamos žemės 1939 metais turėjo 2,262,000 hektarų, 1960 met., 1,967,000 ha.

Apdirbtų laukų 1939 metais 2,043,000 ha (hektarų), 1960 m. 1,596,000 ha.

Grūdais apsėtų laukų 1939 m., 1,102,000 ha.; 1960 m. 564,000 ha.

Raguočių 1939 m. 1,272,000 galvų; 1960 m. 988,000 galvų.

Pirmajame pokario penkmečio plane buvo numatyta per tą laiką pasiekti pasėlių ploto tokią pat kiekį, koks buvo prieškariniais metais. Tačiau tatau pasiekti pasirodė visiškai neįmanoma ir vėliau niekada nebebuvo mėginta. Iš tų skaičių aiškėja, kad apie pusę milijono hektarų anksčiau apdirbamos žemės šiandien nebėra apdirbama ir naudojama.

Tačiau žemės ūkio atsilikimas yra dar didesnis, negu patiktos lentelės parodo. Be kitko tatau parodo labai žemi derliai. Vidutiniškai geras metais buvo laukiama derliaus vidutiniškai po 8 iki 9 dvig. centn. iš hektaro. Kai kuriose žemgalių srityse, pavyzdžiui, buvo dagota net po 14 dvig. centnerių, kai tuo tarpu visoje Latgalijoje (rytinė Latvija) derlius davė tik apie 6 dvigubus centnerius nuo hektaro.

Štai ką rodo Latvijos (sovietinės) Mokslų akademijos (Lauksaimniecības ekonomika Rīga 1961, pusl. 35):

Derlius 393 Latgalijos kolchozuose 1959 metais

Grūdų gauta: 14-koje kolchozuose po 13 dvigubų centnerių iš ha.; 68 kolchozuose tarp 10-13

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas.
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, Treči. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko skinius, keičia stiklus ir rėmus
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiadi. uždaryta), šeštadi. 10 ryto iki 2 p. p.

MOVING
Apraustas perkraustymas iš viurų atstumu.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituania Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - pilna aprauda ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GRADINSKAS
AUTOMATINIS
RADIJAS SU STEREO FM
• TV • FONOGRAFAI
• MAGNETOFONAI
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Parduodam • Taisom • Sekm. užd.

SOPHIE BARCUS
RADIJO SE MOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. AM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Seštadieni. ir sekmadieni. nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakarų laikas: pirmadieniais 7 v. v. Tel.: HEmlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

dv. centn. iš ha.; 231 kolchoze tarp 6.5-10 dv. centn. iš ha.; 66 kolchozuose nuo 5 iki 6.5 dv. centn. iš ha., ir 14 kolchozų po mažiau kaip 5 dv. centnerius iš ha.

Bulvių gauta: 15-je kolchozų po daugiau kaip 130 dv. centn. iš ha.; 66 kolchozuose po 95-130 dv. centn. iš ha.; 236 kolchozuose tarp 55-95 dv. centn. iš ha. 59 kolchozuose tarp 40 ir 55 dv. centn. iš ha.; o 17 kolchozuose po mažiau kaip 40 dv. centnerių.

Labai žemi derliai ir nepakankamai apsejamo ploto privedė prie to, kad žemės ūkis nebeprasiekė jokių pilyvių valstybei duoti. Miestų gyventojų suvartojimai grūdus reikia iš svetur įvežti. Nepriklausomybės laikais Latvija užsiaugindavo užtektinai grūdų savo suvartojimai, o daugelį metų turėjo grūdų net eksportui.

Nieko stebėtino, kad valdovai su tokia padėtimi nėra patenkinti. Dar 1962 metų pavasarį CK (Centro komitetas) Maskvoje nustatė, kad Latvijos žemės ūkis turi atiduoti valstybei kasmet po 128,000 tonų grūdų. Tatau atitinka normą, ko kiai Stalino laikais buvo reikalaujama (pav. 1950 metais Latvija atidavė 129,000 tonas).

Grūdų prievole pakeitus mėsos pieno prievole

Apie 1955 metus valstybei atidavimo prievole iš grūdų buvo pakeista mėsos ir pieno produktų prievole. Nuo tada bendras javų plotas iš 805,000 hektarų 1950 metais sumažėjo iki 678,000 ha. 1962 metais. To vietoje buvo padidintas sėjamųjų pašarų laukų plotas. Tačiau naujieji Kremliaus ženklai leidžia laukti, kad šita raida, kuri Chruščiovo laikais buvo įvesta, vėl bus atšaukta.

Nuolatinę problemą sudaro nuolatinis gyvuliams pašarų trūkumas. Kad ir buvo padidintas pašarinių žolių pasėlių plotas, tačiau reikalo jokiū būdu neišsprendė. Valstybės buvo priversta kasmet pristatyti didelius kiekius maistinių pašarų. Latvijos žemės ūkio ministeris dar 1959 metų pradžioje išsireiškė seekamai:

"Dėl žemų grūdinių pasėlių derliaus, mes per visus praėjusiuosius metus turėjome ramsitytis įvežamais gyvulių pašarais, kurie sudarė 1956 metais 81 nuošimį, 1957 m. 78%, 1958 m. 60% viso suvartoto pašaro". Arba: 1960 metais respublikos žemės ūkis iš valstybės gavo 211,000 tonų maistingųjų pašarų (Kraufutter), 1961 metais jau 215,000 tonų (Padomju Komunistų Nr. 4, 1962). Kaip matome, gaunamieji pašarų kiekiai viršija visus pagal planą valstybei tiekintų grūdų kiekius.

Tokie žemi derliai labai sukelia ūkio produktų savikainą. Prieš 1962 metų kainų pakėlimą savikaina buvo jau toli pralenkusi valstybines supirkimų kainas. Bet ir po kainų pakėlimo produkcija, pavyzdžiui kiaušienos mėsos, bus nuostolinga. (Padomiu Latvijos Komunistų Nr. 7, 1962). Viso to rezultatas yra tas, kad sovchozai kasmet savo veiklą baigia su nuostoliais, o kolchozai labai menką atlyginimą teisingai mokėti.

Esama nuomonė, kad tokie nenormalūs santykiai žemės ūkyje pasidarė dėl darbo jėgos stokos. Žemės ūkio darbininkų skaičius per tą laikotarpį, lyginant su nepriklausomybės laikais tikrai sumažėjo. Pagal Latvijos gyventojų surašymą, žemės ūkyje 1959 metais dirbo: Kolehozuose 281,000 valstiečių, iš jų 43% vyrų; Sovchozuose 90,000 žemės ūkio darbininkų, iš jų 57% vyrų; Ūkiuose dirbančių valstiečių (ūkininkų) 2,200, iš jų 32% vyrų.

Naujas Sun-Times atestatas pasisakymas
Chicago Sun-Times šio pirmadienio vedamajame dėl mero rinkimų, be kitko, rašo:

"Pakeitimas mero Daley respublikonu Benjaminu Š. Adamovskiu padarytu miestui daugiau žalos, negu geru. Taip mes manome, taip mano ir daugelis kitų, įskaitant ir asmenis, įsijungusius į Respublikonų partiją".

Toliau sakoma, jog Adamovskiu trūksta subrendimo ir vadovavimo privatumų, kuriuos turi Daley. Esą, demagogija, kuria parodė Adamovskis šioje kampanijoje, įtikino mus, jog Chicagai būtų liudna diena, jei jis būtų išrinktas meru.

Mrs. Dorothy Gunderson, 18 metų, iš East Hartland, Conn., laiminga aplėdžia ligoninę, kur ji išbuvo dvi savaites su šiltnės liga, atsivežta iš šveicarijos kurorto Zermatte, kur ji buvo išvykusi su vyru povestuvinei kelionei. Zermatte jau mirė nuo šios ligos 3 žmonės. St. Moritze - vienas ir Anglijoje - vienas.

Tačiau Latvijos žemės ūkis gauna darbo jėgų ir iš kitur. Kas rudenį daug tūkstančių darbininkų ir mokinių yra pašaukiama į talką. Partijos laikraštis "Cina" rašė, kad pvz. praėjusių metų rugpjūčio mėnesį iš pramonės į kolchozus buvo atsijusta 20,000 žmonių. "Tuo pačiu metu 30,000 kolchozų valstiečių neatvyko į darbą", rašo "Cina" 1962 m. rugs. 8 d.

Tribune rekomenduoja perrinkti R. Daley

Chicago Tribune dienraštis, kurs visą laiką mito kasdien krimsdamas jo vadina "Daley machine" ir už visus kitus Chicago dienraščius stengėsi būti ištikimesnis "republikonų masinai", atėjus rinkimų dienai ir reikalui taip ar kitaip pasisakyti, praėjusio sekmadienio laidoje pagaliau pasisakė. Kaip pasisakė, verta pacituoti:

Editoriale "Miesto rinkimai" dienraštis prisipažįsta nedaręs savo skaitytojams jokių rekomendacijų, ką rinkti miesto merus šį antradienį, bet iš tolimesnių išvedžiojimų darosi labai aišku, jog vis tik daro rekomendacijas ir labai aiškias. Štai tie sakiniai:

"Beveik visi Demokratai karštai pageidauja Mr. Daley išrinkimo. Tie Demokratai yra tiek skaitlingi, jog būtų tikrai pirmo laipsnio stebuklas, jei Daley būtų nugalėtas.

Respublikonai ir nepriklausomieji balsuotojai yra susiskaldę, kaip paprastai. Kai kurie tiki, kad Mr. Daley yra padaręs gerą darbą ir kad Chicagai būtų geriau turėti jį meru ne kaip Mr. Adamovskį. Jie primena Mr. Daley viešųjų darbų rekordus, jo reformų

Prusinski prieš Adamovskį

Bernard C. Prusinski, buvęs Adamovskio kampanijos menadžeris 1956 metais, kai šis kandidavo į valstybės prokurorus, praėjusį sekmadienį pranešė, kad jis indorsuoja mērą Daley trečiam terminui.

Prunski, buvęs 32 wardo aldermanas, 1955 metais pasėkė Adamovskį, iš demokratų perbėgdamas pas respublikonus.

Naujas Sun-Times atestatas pasisakymas
Chicago Sun-Times šio pirmadienio vedamajame dėl mero rinkimų, be kitko, rašo:

"Pakeitimas mero Daley respublikonu Benjaminu Š. Adamovskiu padarytu miestui daugiau žalos, negu geru. Taip mes manome, taip mano ir daugelis kitų, įskaitant ir asmenis, įsijungusius į Respublikonų partiją".

Toliau sakoma, jog Adamovskiu trūksta subrendimo ir vadovavimo privatumų, kuriuos turi Daley. Esą, demagogija, kuria parodė Adamovskis šioje kampanijoje, įtikino mus, jog Chicagai būtų liudna diena, jei jis būtų išrinktas meru.

Susirinkimų ir parengimų **PRANEŠIMAI**

— Susirinkimo Lietuvių Namų Savininkų Bridgeporte mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, balandžio 2 d. Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą. A. Kaulakis, rašt.

— SLA 36-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio 3 dieną, Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted Street, 7:30 val. vak. Kas dar neužsimokėję savo mokesčio, tai būtinai užsimokėkit, kad nebūtumet suspenduoti. A. Kaulakis, rašt.

— Ervilko Draugiško klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio dieną Dirko salėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžią 8:00 val. vak. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Adela Burba, rašt.

LOVEIKIS Telegrama i Visas Pasaulio Dalis
Gėlės Vestuvoms, Bankietams ir Pagrabams
KVIETKININKAS
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYZIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausias gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
Trys moderniškios koplyčios
Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIOJI IR DIDŽIAUSIOJI
LAIDOJIMO ISTAIGA
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CODITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1063

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIUNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

Perrinkime R. Daley

Siūlo Chicago's American ir išdėsto dëlko

Chicago's Sunday American vedamasis ištisai skirtas merui Daley ir antraštėje aiškiai pasakys: "Re-elect Daley (Perrinkite Daley)".

Kodėl reikia išrinkti Daley (jo oponento ne vienu žodžiu neprišimenant), išdėstyta vedamojo tekste:

Kaip jau esame sakę, mes manome, kad meras Daley šį antradienį turėtų būti vėl išrinktas, nes jo aštuonių metų ofise buvimo rekordas yra vienas iš žymiausių atsiekimų šio miesto pagerinime.

Lūšnyų apvalymas yra ta sritis, kurioje Daley atsiekia ypač aukštą lygį. Artimiausioje pietinėje dalyje, kur anksčiau stovėjo biurausiasis Amerikos lūšnynai, paežerėmis išaugo aukšti ir gražūs apartamentiniai pastatai. Artimuosiuose vakaruose, šiaurės vakaruose ir pietų vakaruose lūšnynai užleido vietą naujai sukurtais modernioms, kaimynystėms. Sritis aplinkui Chicago universitetą yra performuota į puikią ir pastovią sritį. Ir meras Daley šitiems puikiems reklamacijos (atstatymo) darbams davė pirmąjį įkvėpimą ir vadovybę.

Miesto centre, Daley vadovau-

LIETUVIŠKAS PLAUKŲ KIRPEJAS
Kirpimai iš mano pavyzdžių. Veido pagerinimai įvairūs. M A S A Z A L I. Ivaris vokiečių kosmetika. 752 WEST 33 STREET. Tel. 326-9575

TAISOMOS AUTOMOBILIUS IR PARDUODAME GAZOLINĄ K & D TEXACO
Lietuviai
KARL SARPALIS ir DON WIZA
7001 S. Western Ave. PR 9-9609

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumais medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių pasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiūlyti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės sunkelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, ILL., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 - 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk.)

jant, buvo išstatytas ištisas naujų dangoraižių frontas. Kartu su biznio pastatais, vystomos apartamentinių pastatų sritys, suteikiant naują galimybę gyventi Chicagoje, kur rezidencijos yra prie paties miesto centrinio ir iš biznio įmonių galima pėsčiomis pareiti namo.

Chicago, kadaise buvusi purvinas miestas, kur užgatviusose buvo sukraunamos atmatos ir žiurkės jomis mįsdavo, dabar gauna nacionalines premijas kaip švariausias visų didmiestėjų tarpe.

Mero Daley vadovybėje, atmatų (garbage) pavezimas dabar daromas dažniau (mažiausiai sykį per savaitę); pavezimas atliekamas didelio "laivyno" specialiai pagamintų sunkvežimių, ir jų paveztos atmatos yra sudėginamos naujai pastatytuose didžiuliuose incineratoriuose.

Čiagu, kadaise buvusi purvinas miestas, kur užgatviusose buvo sukraunamos atmatos ir žiurkės jomis mįsdavo, dabar gauna nacionalines premijas kaip švariausias visų didmiestėjų tarpe.

Daley administracijos užbaigtas naujos autostrados - Congress, Northwest ir Dan Ryan (pietu pusėje) - suteikė Chicago greičiausiai ir moderniausiai priemonę automobilių trafikui. Dabar užbaigus ir atidarius O'Hare Tarptautinį aerodromą suteikta Chicago jūriausia pasaulyje aviacijos aikštė.

Nuo to laiko, kai Daley permė mero pareigas, Chicagoje pastatyta 120 naujų mokyklų. Pagaliau išspręsta sunkioji problema Illinoiso universitetui turėti Chicago mieste savo naują centrą (campus). Kai jis bus baigtas, kokie 20,000 jaunu čikagiečių ir iš tolimesnių priemiesčių turės galimybę pasiekti aukštąjį mokslą, neprivaledami išsikelti iš savo namų srities.

Iš ypatingai įžymių Daley atsiekimų buvo policijos departamento reorganizacija sup. O. W. Wilsonui vadovaujant, kas jau

UNITED PRESS - NAUJENU Photo
Cinkografu unijos prezidentas Frank McGowan (kairėje) kalba į unijos narius, kai jie nubalsavo streikuoti toliau. Išėjus cinkografus, visos kitos unijos stoko darbai pradėti.

pasiekė pastebėtiną nusikaltimų sumažėjimą. Daley taip pat 900 nariams padaugino gaisrininkų departamentą.

Daley oponentai garsiai kalbėjo, kad visi tie pagerinimai perdaug Chicagoje pakėlė mokesčius. Tačiau, Chicago viešasis (public) įsiskolinimas, lyginant su kitais Amerikos didmiestėiais, yra žemiausiųjų tarpe, iš 42 miestų ketvirtasis nuo apačios. Daley vadovaujant, miestui kreditai pagerėjo.

Kadangi miestas turi gerėti ir kadangi Daley per abudu savo terminus energingai ir efektingai dirbo Chicago miesto pagerinimui, mes manome, kad Chicago žmonės turėtų pasinaudoti jo patarnavimais ir per trečiąjį terminą.

Vedamasis baigiamas sakiniu: "Ar jūs sutinkate su mūsų parinkimu ar ne, eikite šį antradienį ir atiduokite savo balsą".

TRUMPAI

— Siandien, antradienį, balandžio mėn. 2 d. nuo 6 val. ryto iki 6 val. vak. Čikagoje ir priemiesčiuose vyksta savivaldybiniai rinkimai. Renkami miesto burmistras, sekretorius, išdininkas ir penki municipaliniai teisėjai.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Už persikrikštijimą trys tebelaukia mirties

Bahai Tarptautinės Bendruomenės pirmininkas Jungt. Valstybėse H. B. Kavelin atsišaukė į čikagiečius, prašydamas moralinės paramos aštuoniems to tikėjimo nariams, kuriuos Moroko sultono teisma praėjo gruodžio 14 d. nu teisė — 3 mirties bausme ir 5 visam amžiumi kalėt. Jie buvo kaltinami išsižadėję valstybinės Islamo religijos ir persikrikštiję "eretikais", kadangi pasak sultono aiškinimą, yra tik vienas dievas Allah ir jo pranašas Mahometas; kitos dvi pakenčiamos tikybos esančios Judaizmas ir Krikščionybė. Bahai priklausančiai prie "herezijos" sektų.

Tas keistas "teismas" yra svarstomas Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių komisijoje, kuri šiuo metu posėdžiauja Genevoje, Šveicarijoje. "Mes, Bahai tikintieji, atsišaukiamo į visus laisvus mylinčius žmones pasaulyje pagelbėti pasiekti visišką tikėjimo laisvę", pasakė Kavelin.

Prasidėjo gimdymų kontrolė

IPAC egzekt. sekretorius Harold Swank pranešė, kad nuo šio pirmadienio Illinoisje pradeda praktikuoti gimdymų kontrolę, kurios programa yra išdalinta visiems IPAC (Illinoisas Viešosios Šalpos komisijos) štabo nariams. Šią savaitę išdalinamos visiems gydytojams knygelės su tos programos vykdymo instrukcijomis. Gimdymo kontrolės programos tikslas yra pagelbėti planuoti savo šeimą tokiomis poroms, kurios gyvena iš šalpos lėšų, ir sumažinti pavainikių (nelegitimuotų) vaikų gimdymą, kada jų motinos yra išlaikomos viešosios šalpos pinigais.

Swank pasakė, kad IPAC tarnautojams yra uždrausta šalpa gaunančioms minėti

apie tokią programą; jos galinčios iš laikraščiu sužinoti, kad gimdymų kontrolės pagalba yra galima gauti.

Pagal tą programą, bet kuris iš šalpos gyvenantis asmuo, turintis vyrą ar žmoną (spouse) arba vaiką, paprašęs gimdymo kontrolės patarnavimo, bus nukreiptas į gydytoją. IPAC apmokės ir už gydytojo patarnavimą ir už jo prirašytus vaistus.

Swank tiki, kad gimdymo kontrolės patarnavimu pasinaudaus apie 55,000 asmenų. Nors IPAC pranešimas kalba apie "šalpą gaunančius" bendrai, tačiau esą suprantama, kad tuo patarnavimu naudosis tik vienos moterys.

— *Prof. dr. Jurgio Krikščiūno* ruošiamajai monografijai labai reikalinga šie veikalai: a) Jurgio Krikščiūno — žemės ūkio vadovas, I-V tomai, b) 1932 m. žurnalo "Varpas" Nr. 2, kuriame J. Krikščiūnas rašė žemės ūkio politikos klausimais, c) 1939 m. Varpininkų Kelias ir d) 1933 m. "Die Agrarkrise in Litauen. Bericht für die Internationale Konferenz für Agrarwissenschaft. Als Manuskript veröffentlicht, 1933". Kas turi šiuos veikalus, galėtų juos perleisti ar paskolinti arba kas žinotų kur juos galima būtų gauti pasinaudoti malonekite skubiai pranešti prof. dr. Jurgio Krikščiūno monografijos redaktoriui Juozui Andėnui — 109 Warwick St., Brooklyn 7, N. Y.

PILDO INCOME TAX

Kazys Bukauskas - Šatas Realty
4936 West 15 Street, Cicero
Vak. nuo 6 iki 10, šeštad. 9-6
OL 6-2233

— Dr. V. ŠIMAITIS jau 10 metų padeda lietuviams apskaičiuoti income taksus. Darbo val.: 9:30—3:30 arba 6—8 val. vak. kasdien. 2737 West 43 St. Tel.: CL 4-2390. (Sk.)

REAL ESTATE — SUBURBS
Nami, Zemė — Už miesto ribų
NILES — Open Sat. all day, Sun. 1—5.
Call us to-day. 2 year old 6 room brick 5—2 bedroom apts. and 1—1 bedroom apt. Built in kitchens. Excellent income, also
3 BEDROOM brick ranch. Full basement, 2 car garage.
also
2 BEDROOM home on beaut. large lot. Low taxes, only \$15,900.
NILES REALTY. — NI 7-7018.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių
GIRL FRIDAY
GIRL OR WOMAN
Excellent Shorthand and Typing (Elec. skills)
Ability to handle important Telephone Calls
Tactfully — Position in our Air-Conditioned, congenial Loop office — For appt. call Mrs. Knoll
FI 6-9400
CADILLAC ASSOCIATES
29 E. MADISON, BLDG.

REIKALINGA SEIMININKĖ - VIREJA
Gyventi vietoje, atskiras kambarys, mažas "boarding house". Puiki apylinkė. Reikia mokėti angliskai. Skambinti SH 3-7659

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
REIKALINGAS BUCERIS dvim. ar trim dienom savaitėje. Geras atlyginimas. 2033 So. Halsted Street. Telefonuoti HE 4-1359.

RENTING IN GENERAL
Nuomos
ISNUOMOJAMA 4 kambarių butas, yra karštai vanduo.
4608 So. Western Ave.

ISNUOMOJAMA 4 kambarių 'Cottage' Brighton Parke. Skambinti YA 7-9210

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

DEAL WITH OWNER!
Drugs — Sundries — Greeting cards — School supplies, etc. With living quarters; nice income business for couple; low rental; leaving state; sacrifice, reasonable; established; (closed Mondays) inquire. 5693 SO DAMEN AVE.

GERAS, PELNINGAS INVESTIMENTAS
Gera išlaikytas 3 aukštų pastatas, autom. šildymas, 2 butai po 6 kamb., 1 krautuvė, 6 garažai, gražiai sutvarkytas ir aptvertas kiemas. Turi parduoti už \$32,500. NE 8-5460

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

A. ABAL ROOFING

Isteigta prieš 48 metus
STOGAI — KAMINAI — RINOS
NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI

DEDADE NAUJAS "COPPER-ALLOY" RINAS. Jų nereikia dažyti; garantuotos visam laikui. Kaina ta pati kaip ir už galvanizotas. Taip pat taisome senas rinas, išsimaliname ir dažome. Darbas garantuotas.
VISOKIUS STOGUS taisom, atnaujiname arba naujai dengiame. Vartojam fiber-asphalt. Garantuota, kad vanduo neperis.
KAMINAI — mūriniai, valomi ir taisomi. Taip pat įdedame vamzdžius į originalius kaminius; tinka gazu, alyvos ir anglies apšildymams. Sulauko dregme.

DAŽOM IŠ LAUKO IR CEMENTUOJAME. Pinali apsidraudę. — Nemokami apskaičiavimai. — Zemiausias kainos.
Atdara dieną ir naktį bei sekmdieniais.
LA 1-6047 arba RC 2-8778
Dirbama žiemos metu.

HEATING CONTRACTORS
Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsin tuos. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, ILL.
Ofiso tel. 277-1442
Juozas Zemaitsis OL 6-0412
ir
Victor Skade ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiestyje.
Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, ILL.
Tel.: VI 7-3447.

— **JUOZAS BACEVICIUS** pildo įvairias INCOME TAX'U blankas, nereikalinga laukti, palikite žinias, blankos prisiumčiamos. Įstaiga veikia kasdien 9—9 val. vak. **BELL REALTY**, 6455 S. Kedzie — PR 8-2233.

— **"Lietuva — Europos nugalėtoja"** — garsinis filmas — yra Chicagoj pas Balį Brazdžionį. Jei kas norėtų pamatyti, skambinkit PR 8-5374 arba užėikit 2646 W. 71st St. (Sk.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Nami, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Nami, Zemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuosimėnais išsiskolėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

5½ KAMB., MŪRINIS, 3 mieg., 3 metų senumo, gazo šild., alum. langai, arti 66th ir Western. \$17,750.
6 BUTŲ MŪRINIS po 5 kamb., 60 pėdų sklypas, mūrinis garažas, alum. langai, Marquette Parko rajone. Num. žeminta kaina.

2 BUTŲ MŪRINIS po 5 kamb., alyvos ir karšto vand. šild., Gage Parke. \$26,750.
2 AUKŠTŲ MŪRINIS, 4 ir 4 kamb., 15 metų senumo, gazu ir karštu vand. šild., garažas. Artį 71st ir Richmond. Apžiūrėję duokite savo pasiūlymą.

DRAUDIMO AGENTŪRA, PATARNAUJAME VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ — J. BACEVICIUS

BELL-VARPAS

REAL ESTATE - GENERAL INSURANCE - INCOME TAX

VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 9, šeštad. ir sekmd. nuo 9 iki 5.

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

ARTI VISKO mūro bungalow, brangi ir rengtas butas, garažas. Palikite viską ir žiūrėkite! \$21,500.
2 BUTŲ MEDINIS, apkalts, 2x4 kamb. butai, atskiri šildymai gazu. \$9,000.

ELEGANTIŠKA nauja 6 kamb. rezidencija. Prie parko. Tinka šeimai reprezentuoti ir gražiai gyventi. \$28,000.
1½ AUKŠTO 3 butų medinis, 37 p. sklypas, naujai sutvarkyti butai, didelis garažas. \$14,800.

TURIME LOTA 45 pėdų rinktinėje rezidencijų vietoje. Kreiptis betarpiškai. \$11,500.

NAUJAS modernus 6 kamb. mūras ir 2 auto mūro garažas, electronic durys, rengtas rūšys. Imokėti \$3,500. Ne pirkiny, bet dovana. \$22,000.
\$10,000 NUOMOS iš namo, plus taverna, salė, savininkui butas. Imokėti \$13,000. Likusių sumą mokėsite po \$250 kas mėnesį. Visa kaina — \$32,500.

PERTVARKYTAS BUNGALOW. 2 butai, 4 ir 3 kamb., naujas šildymas gazu, mūro garažas. \$23,400 arba geras pasiūlymas.

8 KAMB. BUNGALOW dideliai šeimai ir pajamos, 2 vonios, rengtas beismontas. \$17,400.

K. VALDIS REAL ESTATE

2458 West 69th Street — Tel.: RE 7-7200

DU ŠVARSČIŲ mūr. namai ant viešo sklypo Marquette Pk. \$17,900.
TAVERNA, 3x3 ir 1.4. 2 aukštų mūr. Marquette Pk. Geras biznis. Tik \$31,000. Apžiūrėkite!

7½ KAMB. 10 METŲ mūr. rezidencija ant 1¼ akro žemės La Grange. Irengtas rūšys. Gazo šiluma. Kilimai. 2½ vonios. Su namu suilgtas mūr. garažas. Apžiūrėkite — tikrai patiks!

5½ ir 3 KAMB. MŪR. prie Marquette Pk. su 25 pėdų tuščiu sklypu šalia. Gazo šiluma. Garažas. Viskas \$19,000.
\$15,000. — BRIGHTON PK. švarus 4½ ir 4 kamb. med. Gazo šiluma. Garažas. Alum. langai.

2 METŲ 5½ kamb. mūr. prie 67-os ir Western. Gazo šiluma. Kilimai. Vietų tvora. \$18,500 — arba geriausias pasiūlymas.

ANT 50 PĒDŲ sklypo 5½ kamb. 9 m. mūr. su prijungtu garažu. Ivažiavimas iš šono. Kilimai. Gazo šiluma. Centralinis oro vėsinimas. Irengtas rūšys. Apsauga nuo potvynio. Alum. langai. Galima rytoj užimti. \$30,000.

SAVININKAS išsikelia iš Čikagos! 6 metų 5½ kamb. mūr. namas ant 35 pėdų sklypo. Ažuolo medis. Gazo šildymas. 1½ mašinos garažas. Metalinė tvora. Gera progai \$18,900.

VASARVIETĖ su visais irengimais ir atsargomis Sandūnuose. Apie \$12,000 gryno pelno per sezoną. Riptais pasiūlymas nebus atmetas!

SAVININKAS išsikelia iš Čikagos! 6 metų 5½ kamb. mūr. namas ant 35 pėdų sklypo. Ažuolo medis. Gazo šildymas. 1½ mašinos garažas. Metalinė tvora. Gera progai \$18,900.

VASARVIETĖ su visais irengimais ir atsargomis Sandūnuose. Apie \$12,000 gryno pelno per sezoną. Riptais pasiūlymas nebus atmetas!

PILDOME INCOME TAKSAS

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street. WALbrook 5-6015

MARQUETTE PARKE, 6 DIDELI KAMB., MŪRINIS, naujas stogas ir vonia. \$16,000.

5 MIEG. LUKUSINĖ REZIDENCIA netoli Marijos aukšt. mokyklos, prienama kaina.

2x5½ MARQUETTE PARKE, 3 metų, 36 pėdų sklypas, garažas. \$43,500.

NERIS REAL ESTATE
6924 SO. WESTERN AVE. TEL.: 471-0321

MŪRINIS 2x4 ir butas rūsy, garažas, Brighton Parke, \$23,900.
MEDINIS 4 KAMB., platus lotas, nauja vonia, Marquette P., \$10,000.
MŪRINIS 9 metų, 4 kamb., garažas, 72 ir Sacramento. \$17,900.

MŪRINIAI 2 namai ant 1 loto (6 ir 4), Marquette Parke., \$18,500.
MEDINIS — biizniui patalpa ir 4 kamb. butas, naujas garažas. \$10,500.
MŪRINIS 3 mieg. bungalow. Dideli kambariai, garažas. \$15,900.

KAIRYS, 2501 W. 69th St. HE 6-5151 ar HE 6-2099

2x5 MŪR., extra modernus, 2 auto mūr. garažas, poilsio kamb. sklepe, geriausiaj vietoj Brighton Parke.
2x6 MEDINIS, c. šild., garažas, tik \$16,200, nedaug imokėti.

5 KAMB., 3 mieg., medinis prie Archer, tik \$11,000, progai dideliai šeimai.
TAVERNA prie judraus kampo, Brighton Parke.
6 ir 4 — 1½ AUKŠTO Marquette Parke.

— **JUOZAS BACEVICIUS** pildo įvairias INCOME TAX'U blankas, nereikalinga laukti, palikite žinias, blankos prisiumčiamos. Įstaiga veikia kasdien 9—9 val. vak. **BELL REALTY**, 6455 S. Kedzie — PR 8-2233.

— **"Lietuva — Europos nugalėtoja"** — garsinis filmas — yra Chicagoj pas Balį Brazdžionį. Jei kas norėtų pamatyti, skambinkit PR 8-5374 arba užėikit 2646 W. 71st St. (Sk.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

EXTRA! EXTRA!
CICEROJE 3 butai, 6-4-4 kamb., 2 mašinu garažas. Palikimas. Pilna kaina tik \$15,500. Mažas imokėjimas. OL 6-2234.

PROGA BRIGHTON PARKE 2 butų po 5 kamb., moderniškas mūrinis, rengtas rūšys, daug įvairių priedų. \$28,500.

A. NORKUS REAL ESTATE
Income Tax service
2405 West 51st St. WA 5-5030
6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, APRIL 2, 1963

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4½% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome apsilankyti naujg mūsų namų.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 8:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.